

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ У ДЗЕРКАЛІ ЗМІ:

**За повідомленнями
друкованих та інтернет-ЗМІ, телебачення і радіомовлення
6 грудня 2013 р., п'ятниця**

ДРУКОВАНІ ВИДАННЯ

**Визначити розбіжності влади та опозиції, розв'язати проблеми і заспокоїти
людей "Голос України"3**

Голова Верховної Ради України В.Рибак відкидає можливість силового розв'язання кризи в країні і вірить, що найближчим часом усі сторони дійдуть порозуміння. До того ж він нагадав, що Президент України В.Янукович доручив Генеральній прокуратурі провести всебічне розслідування відповідних інцидентів. Винних, підкреслив Голова Верховної Ради, має бути покарано відповідно до законодавства.

Беседа после драки Ирина Лопатина, "КоммерсантЪ" (Украина)4

На вчерашнем заседании профильного парламентского комитета рассмотрели ситуацию с соблюдением прав арестованных после столкновений около Администрации Президента. Народных депутатов возмутило то, что адвокатам приходится общаться с подзащитными в коридорах больницы, а родственникам вообще не дают с ними встретиться. При этом представители правоохранительных органов сообщили, что по итогам акций протеста открыто 35 уголовных производств, три из которых — в отношении бойцов "Беркута".

Команда разойтись Ольга Куришко, Валерий Калныш, "КоммерсантЪ" (Украина) ..5

Вчера представители оппозиции передали в Генеральную прокуратуру аудиозаписи радиообмена руководителей спецподразделения "Беркут" в ночь на 30 ноября. Эти данные, по мнению оппозиции, доказывают, что разгон митинга в поддержку европейской интеграции на майдане Незалежности был "заранее спланированной операцией" МВД против мирных граждан. Оппозиционеры также предложили Верховной Раде ликвидировать спецподразделение "Беркут" и лишить его сотрудников званий. В Партии регионов согласны с тем, что в ту ночь спецподразделение использовалось не по назначению, но соответствующий законопроект не поддержат.

ІНТЕРНЕТ-ЗМІ

**Лидеры парламентских фракций обсудили с Томбинским ситуацию в
Украине ForUm7**

Лидеры парламентских фракций обсудили ситуацию в Украине с главой представительства Европейского Союза Я.Томбинским и представителем ЕС Х.Шмидт. Об этом в ходе брифинга заявил лидер фракции Партии регионов А.Ефремов.

Роман Безсмертний: «Майдан – це помста Януковичу» Главком8

Теза «вони побили наших дітей» стосується і журналістів, і молодих людей, і всіх тих, хто був на Майдані побитий в суботню ніч. Але ще під цієї фразою розуміються всі ті, хто втратив роботу, бізнес і так далі. Тобто так чи інакше «побитих» владою дуже багато. Це робить настрій вкрай радикальним. На це питання треба давати якусь відповідь терміново. Україна на порозі серйозного конфлікту.

Гнездо мракобесия. Торжество совка *ОстроВ*.....16

Массовые митинги в столице пока не стали концом режима, но стали своеобразной пощечиной «донецким». Промолчать в ответ – означало проглотить обиду. И те подключили свой главный и безотказный ресурс – гвардию депутатов из Донбасса, которые с привычным рвением кинулись осуждать и клеймить протестующих в столице на внеочередных сессиях своих советов. Их усилиями шахтерский регион в очередной раз подтвердил печальный имидж реакционного края, где всякие проявления свободы и инакомыслия подвергаются самой злостной обструкции, и приветствуется лишь истовый конформизм.

БЛОГИ

Анатолій Гриценко: «Я полковник - не майор» *корреспондент.net*18

Я не планую оприлюднювати ці кількогадинні записи, з шумами і матом, для широкого загалу. Суть їх зрозуміла, висновки я Вам виклав. Збирати прес-конференції й піаритися на цій темі також не буду. Я полковник - не майор) Дякую Вам за розуміння.

Олександр Доній: «Хто сказав, що нема інших варіантів відставки Кабміну?» *корреспондент.net*18

Все лише починається! Зареєстрована постанова у ВР, яка дає інший варіант відставки Кабміну.

ТЕЛЕБАЧЕННЯ І РАДІОМОВЛЕННЯ

Парламент другий день не працює *24 канал, Новини*18

Спікер Володимир Рибак не зміг відкрити засідання парламенту *5 канал, Час новин*19

Як і очікувалося, Верховна Рада сьогодні не працюватиме *ICTV, Факти*19

Депутати пишуть законопроекти, але розглядати їх нікому *ICTV, Факти*20

Спікер Володимир Рибак не зміг відкрити ранкове пленарне засідання, оскільки в залі не було необхідної кількості депутатів *БТБ, Новини*21

Спікер Верховної Ради Володимир Рибак сьогодні не зміг відкрити пленарне засідання *Перший діловий, Новини*21

Парламент второй день гуляет *Интер, Подробности*22

Засідання Верховної Ради сьогодні не відбулося *UBR, Новини*22

Недіездатна Рада *ТВі, Сьогодні*23

Верховна Рада не змогла відкрити пленарне засідання *ТРК Киев, СТН. Новини*..24

Опозиція продовжує блокування Верховної Ради *ТРК Ера, Підсумки*24

Гість «Вашої Свободи»: Віктор Балога, народний депутат *Радіо Свобода, Ваша Свобода*25

Визначити розбіжності влади та опозиції, розв'язати проблеми і заспокоїти людей*"Голос України"*

Про шляхи розв'язання кризи, який буде державний бюджет на наступний рік, про можливість кадрових змін в уряді розповів в інтерв'ю журналістам у середу Голова Верховної Ради Володимир Рибак.

Пошук компромісу. Голова Верховної Ради України Володимир Рибак відкидає можливість силового розв'язання кризи в країні і вірить, що найближчим часом усі сторони дійдуть порозуміння.

До того ж він нагадав, що Президент України Віктор Янукович доручив Генеральній прокуратурі провести всебічне розслідування відповідних інцидентів. Винних, підкреслив Голова Верховної Ради, має бути покарано відповідно до законодавства.

«Тому жодної мови про силовий варіант не може бути», — наголосив керівник парламенту.

Відповідаючи на запитання журналістів стосовно доцільності залучення міжнародних посередників до врегулювання кризи, В. Рибак (на знімку) повідомив, що останнім часом він провів низку переговорів із колегами з польського парламенту, а також з очільниками деяких європейських інституцій. За його словами, відбувся обмін думками, досвідом урегулювання політичних конфліктів.

«Але головне — треба, щоб опозиція дослухалася до думок влади, влада почула опозицію, і є повністю можливість у державі, щоб вирішити ті питання, які сьогодні піднімаються», — зазначив він.

В.Рибак наголосив, що політики мають визначити розбіжності в позиціях влади та опозиції, розв'язати проблеми і заспокоїти людей.

Голова Верховної Ради також повідомив, що в п'ятницю має намір зустрітися із Президентом України Віктором Януковичем і поінформувати його про ситуацію в парламенті, зокрема щодо позицій усіх сторін.

Відповідаючи на запитання журналістів, В. Рибак заявив, що не планує проводити жодних виїзних засідань парламенту. «Нікуди виїжджати з цього будинку і проводити сесію я не збираюся», — наголосив він, додавши, що така практика аж ніяк не європейська.

Також В. Рибак висловив думку, що після Нового року Україна та ЄС можуть узгодити час підписання Угоди про асоціацію. За його словами, над цим працює Кабінет Міністрів України. Водночас він висловив сподівання, що найближчим часом відбудуться переговори у тристоронньому форматі Україна—Євросоюз—Російська Федерація.

Кабінет Міністрів. В. Рибак також припустив можливість певних кадрових змін у виконавчій владі, зазначивши, що і Прем'єр-міністр Микола Азаров на останньому засіданні уряду наголосив, що не всі міністри працюють «на найвищому рівні». «Я думаю, якісь зміни будуть, які — у цьому разі вирішувати Президенту нашої держави», — сказав він.

Верховна Рада. Відповідаючи на запитання журналістів, В. Рибак зауважив, що Верховна Рада не буде розпущена.

Керівник парламенту нагадав, що нинішній склад Верховної Ради у плані євроінтеграції зробив те, що не було зроблено протягом багатьох років, і євроінтеграційні закони об'єднали депутатів.

Тому, заявив В. Рибак, він робитиме все, «щоб об'єднати парламент, щоб об'єдналася Україна». «Я думаю, що через декілька днів ми знайдемо порозуміння між опозицією і депутатами, які підтримують владу. Я вірю в це», — наголосив він.

Держбюджет-2014. Голова Верховної Ради України Володимир Рибак не виключає, що державний бюджет на 2014 рік до кінця грудня ухвалено не буде. У такому разі, на думку керівника парламенту, фінансування в першому місяці 2014 року доведеться здійснювати за показниками січня 2013 року.

Залишається дуже мало часу для розгляду держбюджету-2014, уже всі строки початку розгляду цього законопроекту минули, сказав керівник парламенту.

Він повідомив, що на сьогодні «проект держбюджету на 2014 рік готовий приблизно на 95—97 відсотків, але є позиції, на базі яких здійснюються розрахунки, і вони потребують уточнення». До того ж В. Рибак зазначив, що десь у двадцятих числах грудня показники бюджету буде узгоджено, і тоді його проект уряд представить у Верховну Раду.

«Я не виключаю, що перший місяць 2014 року (тому що я бачу: на сьогоднішній день бюджету ще немає) фінансуватися буде за першим місяцем 2013-го. Такі варіанти у практиці вже були, але це не дуже добре», — сказав В. Рибак.

ДОСЛІВНО

Голова Верховної Ради Володимир РИБАК:

«Я думаю, що ніякого силового варіанта бути не може, тому що це мирна акція, люди мають право виходити і відстоювати свої інтереси».

<http://www.golos.com.ua/Article.aspx?id=308125>

Беседа после драки

Ирина Лопатина, "Коммерсантъ" (Украина)

Вчера в Верховной Раде прошло внеочередное заседание парламентского комитета по вопросам прав человека, национальных меньшинств и межнациональных отношений. Собравшиеся обсудили ситуацию с соблюдением прав задержанных 1 декабря во время столкновений у администрации президента. Напомним, тогда были задержаны девять человек. Во вторник Шевченковский районный суд Киева арестовал их на два месяца.

Вначале заместитель генпрокурора Юрий Ударцов отчитался, что с начала проведения Евромайдана органы внутренних дел столицы начали проводить следствие по 24 уголовным производствам, городская прокуратура — по десяти.

— Сколько из них открыты в отношении сотрудников "Беркута"? — тут же спросила народный депутат Ирина Луценко ("Батькивщина").

Ударцов ответил, что прокуратура города открыла в отношении "Беркута" два производства. Кроме того, еще одним занимается Главное следственное управление Генпрокуратуры — по факту превышения бойцами своих полномочий.

Представители МВД предложили народным депутатам проводить с протестующими разъяснительную работу.

— Было бы очень хорошо, чтобы при объявлении о возможности провокаций вы все-таки разъясняли гражданам, что за все их уголовные действия они будут нести ответственность! — заявил заместитель начальника следственного управления ГУ МВД в Киеве Олег Шеремет.

— А вы разъясняете вашим сотрудникам, что нельзя бить лежащих ногами?! — возмутились в ответ сразу несколько человек из зала.

Народный депутат Павел Петренко ("Батькивщина") при этом напомнил, что все девять подозреваемых подали заявления об избиении сотрудниками "Беркута". А уполномоченная Верховной рады по правам человека Валерия Лутковская констатировала, что из-за полученных травм шестеро из арестованных до сих пор находятся в городской больнице скорой помощи, еще один — в медчасти следственного изолятора.

Кроме того, Лутковская заявила, что к ней жалоб на медперсонал, конвой или отказ во встрече с родными и получении передач от арестованных не поступало. Однако адвокаты заявили о постоянных препятствиях при общении с подзащитными.

— Сегодня к Сергею Нужненко адвокат попала с боем,— рассказал господин Петренко.— А встреча с ее подзащитным, у которого открытая черепно-мозговая травма, проходила в коридоре больницы в присутствии конвоя и двух милиционеров, при этом Сергей Нужненко был прикован наручниками к батарее! И что касается общения с родственниками: ко мне обратилась мать Александра Осташенко со слезами на глазах — ей не разрешили встречу с сыном. Мне следователь Козлов заявил, что он не видит оснований для свидания, хотя никаких следственных действий он с ним проводить не собирался!

Павел Петренко также сообщил, что у арестованного Владислава Загоровко произошло отслоение сетчатки глаза, и если в ближайшее время не провести операцию, он ослепнет:

— Мы готовы подать прошение о любой мере пресечения, но только чтобы его в ближайшее время выпустили из СИЗО.

В ответ прокурор Киева Николай Бескишский лишь заверил, что следствие будет "непредвзятым и объективным", при этом подчеркнул, что у одного из задержанных в рюкзаке нашли битую, травматический пистолет и два ножа.

— Меня уже тошнит от него! — прошептала в этот момент Луценко.

В итоге комитет принял решение направить запрос в Генпрокуратуру о законности создания спецподразделения "Беркут" и привлечения его сотрудников к разгону мирных акций. Следует отметить, что это не единственная инициатива, касающаяся "Беркута": вчера народные депутаты от оппозиции зарегистрировали законопроект о его расформировании (см. стр. 1, 2). Заседание комитета завершилось тем, что присутствовавшие на нем депутаты единогласно признали работу правоохранительных органов по расследованию событий 30 ноября и 1 декабря неудовлетворительной.

<http://www.kommersant.ua/doc/2361356>

Команда разойтись

Ольга Куришко, Валерий Калныш, "КоммерсантЪ" (Украина)

Вчера представители оппозиции передали в Генеральную прокуратуру аудиозаписи радиообмена руководителей спецподразделения "Беркут" в ночь на 30 ноября. Эти данные, по мнению оппозиции, доказывают, что разгон митинга в поддержку европейской интеграции на майдане Незалежности был "заранее спланированной операцией" МВД против мирных граждан. Оппозиционеры также предложили Верховной Раде ликвидировать спецподразделение "Беркут" и лишить его сотрудников званий. В Партии регионов согласны с тем, что в ту ночь спецподразделение использовалось не по назначению, но соответствующий законопроект не поддержат.

Взять всех и распустить

Законопроект N3733 о внесении изменений в некоторые законы (относительно недопущения избиения граждан и обеспечения их конституционного права на свободу мирных собраний) зарегистрировали вчера в Верховной раде лидеры оппозиционных фракций Арсений Яценюк ("Батькивщина") и Олег Тягныбок ("Свобода"). "Законопроектом предполагается обеспечить до 1 февраля 2014 года сокращение общей численности МВД в связи с полной ликвидацией и расформированием специального подразделения "Беркут",— сообщил Арсений Яценюк.

Распуская "Беркут", авторы документа предлагают также запретить его руководству на протяжении пяти лет занимать какие-либо должности в правоохранительных органах и лишить сотрудников спецподразделения воинских и специальных званий. "В последние годы правоохранительные органы превратились в репрессивную машину и вместо защиты жизни и здоровья граждан принимают непосредственное участие в преступной деятельности",— сказано в пояснительной записке к законопроекту.

Поводом для регистрации законопроекта стали события на майдане Незалежности в ночь с 29 на 30 ноября. Тогда около 4.00 сотрудники спецподразделения "Беркут" разогнали митинг в поддержку европейской интеграции и применили силу к демонстрантам. По данным Киевской

городской станции скорой помощи, в столкновениях с милицией пострадали 35 человек. Еще столько же были задержаны "за сопротивление сотрудникам правоохранительных органов и хулиганские действия". На следующий день в Украине начались самые массовые за последние девять лет акции против действующей власти.

"Всем старшим нарядам общая команда "Вперед!"

Народный депутат Анатолий Гриценко ("Батькивщина") вчера заявил, что в его распоряжении оказались файлы радиообмена командиров спецподразделения "Беркут" во время разгона Майдана 30 ноября. Эти файлы, по словам депутата, ему передали "порядочные люди", а он направил копии — 180 файлов — генеральному прокурору Виктору Пшонке. "Запись покрывает достаточно продолжительный промежуток времени — с 3.46 до 6.03. Профессионалам из этой записи абсолютно ясно: это не было какой-то вынужденной реакцией "Беркута" в ответ на чьи-либо провокации, это заранее спланированная операция с четкой координацией действий отдельных подразделений и групп "Беркута" против мирных граждан", — заявил Гриценко. Он уточнил, что не собирается обнародовать записи.

Между тем вчера в интернете появилась запись переговоров "Беркута", но не 180, а только 143 файла. Качество записи плохое. Проанализировав ее содержание, можно прийти к выводу, что в ночь на 30 ноября в разгоне митингующих участвовало не менее 600 бойцов "Беркута". Они были разделены на группы с разными позывными: "Диктат", "Прометей", "Регата", "Гринвич". В переговорах упоминаются и "варяги", однако неясно — то ли это очередной позывной, то ли так называют бойцов "Беркута", прибывших из других областей. Содержание аудиофайлов подтверждает предположение Анатолия Гриценко о спланированной операции. Первым этапом стало стягивание бойцов к Майдану с близлежащих улиц, в частности с Институтской и Городецкого.

— 245-й, 246-й, 240-й... Всем старшим нарядам общая команда "Вперед!" Всем старшим отрядам в центральной части города — вперед, вперед! — было сказано в 3.28.

Сама спецоперация началась спустя несколько минут.

— 245-й — 9-му.

— На приеме.

— Начинаем работать. Никого не запускаем, но выпускаем всех. Ты меня понял? — зафиксированы переговоры в файле, записанном в 4.16.

Судя по всему, бойцы начали действовать не синхронно, и некоторые подразделения подбегали к Майдану, когда другие уже приступили к выполнению операции.

— "Прометей-07" — "Гринвичу-07".

— На приеме "Гринвич-07"

— Ты готов или нет?

— Я прибыл. Майдан. Стела.

— Я спрашиваю, ты готов, прибыл?

— Готовность, — сообщается в файле в 4.36.

О спланированном характере свидетельствует содержание файла, записанного в 4.04, — кто-то возмущается и говорит: "Ты же слышал на инструктаже — на Институтскую поверни, а не на Крещатик, 16!"

Из записей следует, что, зачистив периметр, часть бойцов, партиями по 100 человек рассаживались в автобусы (в переговорах они фигурируют как "коробочки") отдыхать. Остальные оставались для охраны, причем им было предписано никого не пускать на площадь.

— Все, уже запускаем? За сцену, на уборку?

— За турникеты не пускаем ни народных депутатов, никого, — переговаривались командиры уже в 5.00.

Вчера заместитель генерального прокурора Юрий Ударцов сообщил, что Генпрокуратура и Главное следственное управление МВД начали расследование разгона Майдана. Среди фигурантов дела оказались трое сотрудников спецподразделения "Беркут", которые подозреваются в превышении должностных полномочий во время разгона митинга.

"Беркуту" на смену

После регистрации законопроекта о роспуске "Беркута" члены парламентского комитета Верховной Рады по вопросам прав человека попросили генпрокурора Виктора Пшонку проверить законность создания спецподразделения и привлечения его "к разгону мирных акций". "У нас есть материалы, что "Беркут" не имеет положений. Нет его должностных инструкций, которые были бы зарегистрированы в Министерстве юстиции. Так что можно говорить о нелегитимности спецподразделения",— отметил глава комитета Валерий Пацкан (УДАР).

В МВД заявили, что ликвидировать "Беркут" нецелесообразно. "В спецподразделении числится почти 4 тыс. сотрудников во всех областях. То, что случилось на Майдане,— это локальный случай, и его нельзя экстраполировать на всю систему. Тех, кто допустил, следует наказывать, но другие сотрудники спецподразделения не должны от этого пострадать",— сказал глава консультативно-экспертного совета при МВД по вопросам формирования и реализации госполитики в сфере борьбы с преступностью Михаил Корниенко. По его словам, министерству необходимо четко определить численность, структуру и функции своих спецподразделений, но сделать это "в рамках реформы всего силового блока в государстве".

В оппозиции назвали шансы на принятие законопроекта высокими, однако в большинстве не собираются его поддерживать. "Такие законопроекты вносятся в порыве страстей! Ну не будет "Беркута", так будет "Сокол" или "Грифон" — во всех странах есть такие спецподразделения. Другое дело, что в субботу утром на Майдане не нужен был "Беркут". Спецподразделение было использовано не по назначению",— заявил бывший первый заместитель главы МВД, народный депутат Николай Джига (Партия регионов).

<http://www.kommersant.ua/doc/2361349>

Інтернет-ЗМІ

Лидеры парламентских фракций обсудили с Томбинским ситуацию в Украине *ForUm*

Лидеры парламентских фракций обсудили ситуацию в Украине с главой представительства Европейского Союза Яном Томбинским и представителем ЕС Хельгой Шмидт.

Об этом, как передает корреспондент ForUm'а, в ходе брифинга заявил лидер фракции Партии регионов Александр Ефремов.

«Мы довольно подробно обсудили ситуацию в Украине и высказали свое мнение, Ян Томбинский активно и конструктивно работает со всеми. Наша позиция и позиция европейской стороны совпали: не должно быть никаких провокаций. Те же, кто будут подобным заниматься, понесут ответственность», - акцентировал он.

Кроме того, по словам Ефремова, все стороны сошлись во мнении, что вопросы должны решаться за столом переговоров. «Мы готовы принимать участие в переговорном процессе», - резюмировал он.

Напомним, Ефремов предупредил, что экстремистские организации могут проводить в Киеве провокации.

Как ранее сообщалось, в Киеве продолжаются массовые акции гражданского протеста.

<http://www.for-ua.com/politics/2013/12/06/114014.html>

Роман Безсмертний: «Майдан – це помста Януковичу»

Главком

Під час Помаранчевої революції комендантом наметового містечка на Майдані Незалежності був Роман Безсмертний. З того часу минуло 9 років, і Безсмертний – знову на Майдані.

Революційний досвід Безсмертного міг би прислужитися опозиції, яка, здається, втратила контроль над маніфестантами і не здатна сформувати чіткого плану дій. Водночас він як колишній Посол України в Білорусі як ніхто розуміє, чим може закінчитися поразка Євромайдана. І, хоч сам Роман Петрович оптимістично вважає, що Україна ніколи не перетвориться на Білорусь, водночас цілісність країни під серйозною загрозою.

В інтерв'ю «Главкому» Безсмертний розповів про відмінність між двома Майданами, необхідність пошуку нових змістів для продовження революції, про домовленості олігархів з Сім'єю та диссонанс між Євромайданом і політиками.

Романе Петровичу, у 2004 році ми вже мали Майдан, де ви були комендантом. Знадобилося дев'ять років, щоб Майдан повторився. Чим вони відрізняються і чи має нинішній Майдан шанси на успіх?

Тепер я глибоко переконаний, що кожне покоління українців матиме свій Майдан. Це вже очевидно.

На нинішньому Майдані я зустрічаю приблизно 20% людей, які робили Помаранчеву революцію. Але ці люди – старші – в основному виступають як організатори якихось товариств, громад тощо. Основний склад сьогоденної вулиці – це молодь 18-19 років. Вони розуміють емоцію Майдану, але не бачать Майдан як технологію і процес. Оце кардинальна відмінність. Сьогодні на площі – інше покоління, з іншими цінностями, з іншою метою, з іншими способами і методами роботи.

Що мені кинулося у вічі, коли з'явився на Майдані не на перший, а на третій день? Настрій. Якщо 2004 рік був натхненний дуже високими духовними ідеалами, і це відчувалося у спілкуванні з людьми, то нинішній Майдан сконцентрований на двох ключових – вибачте, але я скажу чесно – на політично-кон'юнктурних проблемах. Це помста Януковичу, в першу чергу за побиття людей, і це штовхає людей в радикалізм. Друге – тема європейської перспективи, котра зараз виглядає як фата моргана.

Що вас привело до такого висновку? Адже почався Майдан саме з вимогою не забирати у країни європейську перспективу.

Рівно стільки в людях теми європейської перспективи, скільки прапорів ЄС на Майдані. Рівно стільки помсти, скільки прапорів партійних. Головне, що ми чуємо звідусіль - «вони побили наших дітей». Ситуація настільки емоційно заряджена бажанням помсти, що будь-які аргументи втрачають сенс. Тому коли ми йдемо в колоні з людьми і на дорозі стоїть «Беркут» чи внутрішні війська, вожді повинні пам'ятати: рано чи пізно, але конфлікту уникнути неможливо. Якщо на дорозі зустрінеться молодий чоловік і «беркутівець» - буде бійка, я вам це стовідсотково кажу. В суспільстві породжена ненависть між людьми і тими, хто хоч якось причетний до цієї історії з побиттям (учасників Євромайдану – «Главком»). Сьогодні саме ненависть – ідеологічний стержень Майдану.

Так. Але ж у цієї ненависті були дуже серйозні, роками виплекані підстави.

Це правда. Бо теза «вони побили наших дітей» стосується і журналістів, і молодих людей, і всіх тих, хто був на Майдані побитий в суботню ніч. Але ще під цієї фразою розуміються всі ті, хто втратив роботу, бізнес і так далі. Тобто так чи інакше «побитих» владою дуже багато. Це робить настрої вкрай радикальним. На це питання треба давати якусь відповідь терміново. Україна на порозі серйозного конфлікту.

Хоча після провалу відставки уряду і відсутності чіткого плану у опозиції виникає враження, що Майдан у розпачі. Люди не знають, що їм робити.

Коли я чую, що Майдан згасає – нічого подібного! Майдан зростає! Він менший, ніж у 2004 році. Бо хто його зробив тоді великим? Його зробили таким журналісти. Політики повинні

до кінця віку дякувати журналістам за те, що вони пишуть про Майдан. Бо позиція журналістів – не в тому, що вони підтримують опозицію. Причина знаходиться в тому, що вони хочуть жити в європейській країні. До того ж під кийки «Беркуту» потрапило понад 30 журналістів. Ми вже бачили побиття, вбивства журналістів, але це не творилося в серці Києва і не супроводжувалося вказівкою влади. Те, що відбулося в Києві – це однозначно вказівка влади бити людей і бити журналістів.

Хто конкретно дав таку команду? Захарченко? Ключев? Янукович?

Для мене відставка Львовича говорить про те, що команду бити людей давав однозначно Янукович. Бо виникає питання: з якої причини ти йдеш у відставку? Тільки тому, що ти не погоджуєшся з прямою вказівкою свого керівника. Люди це розуміють. Спроба відігратися начальником УВС у м. Києві Коряком, міністром Захарченком, урядом Азарова – взагалі людьми не сприймається. Має піти Янукович, який дав команду бити людей. Так це сприймає Майдан.

Львович насправді не пішов у відставку, а «трішки пішов». Бо це схоже на палацовий переворот. Група «газовиків», до якої входить Львович, останнім часом була відсторонена від ухвалення рішень, вони реально втрачають. При цьому контролюють досить серйозне число народних депутатів і мають великі амбіції. Це перша група всередині влади, яка вчинила опір Сім'ї. І те, що Львович «не дійшов» до відставки свідчить про те, що його або залякали, або все це погоджено з Януковичем.

У мене інша відповідь. Очевидно, що Янукович погодився ділитися. І Сім'я зараз піде на те, щоб прийняти умови групи Львовича і тих груп, які ладні були вийти зі складу Партії регіонів. І заяви про вихід, але не голосування за відставку уряду – говорить про те, що все-таки прямика дали, а не батога.

Але тут треба розуміти: в тому, що фракція Регіонів не посипалася, є два винуватці. Перший – це пряник від Януковича, другий – батіг від опозиції. Бо опозиція сказала: ви зрадники, ми вас ніколи не приймемо. Не переконаний, що це мудро.

Та як би не склалася доля Майдану, сьогодні очевидно: Сім'я знаходиться в стані початку кінця. Їх почали «рвати». І людей, які це роблять, лідерів груп впливу, Сім'ї тепер треба або політично знищувати, або садити за стіл переговорів і ділитися. Бо вони не забудуть того, що відбувалося в минулі три роки.

Але свого слова ще не сказав найвпливовіший з цих людей - Рінат Ахметов. Чи можна взагалі говорити про так званий «бунт олігархів»?

Я дивуюсь, що в гру досі не вступив той, про кого ви говорите. Бо це було б логічно.

Але для мене важливо інше. Бунт олігархів або змова – це виступ не за демократизацію, не за ЄС. Це виступ за перерозподіл благ. Мотивація така: «ви забрали всі гроші, тому або діліться, або ми знайдемо інших, хто змусить вас відступитися». Бо якби питання з бунтом всередині регіоналів стосувалося політичного курсу чи зовнішньополітичних аспектів, воно б розглядалося тижні і місяці. А коли йде розмова у такий спосіб: «ви берете атомну енергетику, я беру вугільну промисловість, ви берете металургію, а я сільське господарство», то бесіда триває менше години.

В перші дні Євромайдану на ньому стояв Юрій Луценко і говорив, що це – Майдан без політиків, це – Майдан українських європейців. Потім прийшов день, коли він же сказав фразу такого змісту: ми повинні зрозуміти, що без політиків, які можуть притомно сформулювати вимоги і почати процес переговорів – у Євромайдану немає майбутнього. Але очевидно, що народ вже не сприймає політиків ані з одного, ані з іншого табору. Хто в цей момент має стати переговорником між Майданом і усім політикумом?

Луценко належить до тих, дякуючи кому Майдан відбувається. Його кроки після виходу із в'язниці щодо політичних пріоритетів 2013 року, популяризація ЄС, робота над програмою перезавантаження України, зустрічі з людьми, залучення великого кола громадських діячів були тими аргументами, які сколихнули суспільство.

Політичні ж лідери, грубо кажучи, плентаються за Майданом, а не очолюють його. Це я говорю у найширшому розумінні – змісту, і у найвужчому – розумінні форми.

Повертаючись до Майдану 2004 року, я хочу сказати, що він був організований. На кожні 5 чи 10 наметів був старший. О першій ночі збиралися ці люди і з ними можна було поговорити, як нам рухатися далі, що робити завтра? Плюс до того була зрозуміла загальна мета – що ми хочемо усі загалом – правди і справедливості.

Але ж наразі на Майдані теж є намети, роздається їжа і таке інше.

Треба відзначити, що нинішній Майдан вражає рівнем самоорганізації. Люди, особливо студенти, беруть на себе розв'язання проблем, які під силу штабним структурам.

Однак діалог з Майданом ведеться виключно через мікрофон. Причому мікрофон цей емоційно пустий. Бо раніше, скажімо, виступав Святослав Вакарчук чи «Мандри», чи Тарас Петриненко, чи представники церков - вони надавали моральний і емоційний тонус всьому дійству. А сьогодні подібні емоції відсутні взагалі. Ну як можна так зробити, щоб впродовж дня до Майдану не вийшли жоден з митців, жоден з людей, яких можна назвати авторитетним у суспільстві? А особисто для мене те, що поп-музика звучить з трибуни революційного майдану – це просто розрив на шматки. Тому що як поєднати поп-музику і революцію – я не знаю. Це ніби революція, але ми сидимо в ресторані, п'ємо пиво і дивимося кабаре.

І оці внутрішні протиріччя вони за визначенням вимагали режисури, розуміння того, чого ми хочемо і як це забезпечується. Через такі зовнішні речі, як, наприклад, атрибутика, відбувалося наповнення Помаранчевого Майдану змістом. Кажуть: у 2004 році Майдан був помаранчевим, а тепер різнокольоровим. Ніхто ж не знає, що тоді кожного дня виносили триста помаранчевих прапорів, які просто гасили партійну символіку. Помаранчева тональність задавала зміст і підкріпляла мету. У таких справах не буває дрібниць.

Парадоксально: день закінчується, лідери виходять і називають добре якщо хоча б три пункти плану на наступний день. Але ще такого не було, щоб чітко сказали, коли ми збираємося, куди йдемо, хто нас веде і навіщо. Отакі речі руйнують Майдан. Вони вводять в зневіру людей, які не знають, що мають робити в глобальному сенсі, а що – прямо зараз.

Вже очевидно, що опозиція не контролює Майдан, а це десятки тисяч людей. Вам не страшно гратися з цим вогнем, не страшно, що він знищить усіх – і вас в тому числі?

Це абсолютно прогнозовано. Якщо людям не казати правду – Майдан потихеньку виділить своїх лідерів, які його поведуть. Ось вам приклад. Кожен день о 7 годині формувалася колона і йшла. Сьогодні (інтерв'ю було записане 4 грудня – «Главком») о 6.30 була сформована колона – куди вона пішла? На це питання відповіді ніхто дати не може. Вона просто кудись пішла. Блокувати адміністрацію, в якій нікого немає? Чи якимось іншим приміщенням? Люди просто зібралися і пішли. Навіщо? Чи у вівторок, коли мало слухатися питання відставки уряду, людям сказали: «Йдіть до Адміністрації президента», а самі сіли в машини і роз'їхалися.

Окреме питання – з лозунгами. Коли люди стоять за євроінтеграцію, і звучить лозунг «Україна понад усе» чи «Слава нації! Смерть ворогам!», як це можливо? А поруч стоїть поляк-журналіст і це чує, тут поруч росіянин, угорець і т.д. І я бачу по журналістах, які це чують, – у них мутніють очі. Тема лозунгів революції – це класика. Тема оцих кричалок. Ну як можна скандувати «Міліція з народом», коли його, той народ, товчуть кожен день міліцейськими кийками? Що це – мазохізм? Їх б'ють, а вони кричать «Міліція з народом!».

Можливо, таким чином люди хочуть навпаки показати, що міліція – теж українці, і їм немає чого бити своїх же.

Якщо хтось з моїх ровесників думає, що двоє 19-літніх, які стоять один напроти одного, тільки один у формі, а інший – у масці, можуть не битися – він глибоко помиляється. Це не моє покоління, вивчене на десяти заповідях будівника комунізму і на десяти заповідях Христа, готове простягнути руку дружби в найстрашніший момент. У сьогоднішніх майданівців рацію настільки домінує, що відступають інші цінності. Студент, якого побили – він не просто ненавидить людину у формі, для нього це альфа і омега ворожості. Бо він мислить конкретними ідеями: я мушу бути одягнений, з дахом над головою, з хорошою зарплатою, а ти, падлюка,

стоїш в мене на дорозі і заважаєш цього добитися. Протистояння проходить не між якимось абстрактним Майданом і якоюсь абстрактною державою. Дилема між мною конкретно і тобою, бо ти стоїш у мене на дорозі. Тому ненависть носить абсолютно конкретний персональний характер.

Якщо ви ведете колони і вони одна від одної за два метри, а ви в перший ряд не поставите людей, яким по 50 років – я вам гарантую бійку, просто гарантую! От в ці дні як тільки в першу шеренгу вийшла молода людина – все робіть, щоб її звідти прибрати, бо зараз буде бійка. Причому не має значення, чи там стоїть «беркут», чи солдати внутрішніх військ.

Майдан зібрали не політики, він зібрався сам. Політики до Майдану долучилися. Ясно, що зараз нема жодного гасла, яке могло б об'єднати таку кількість людей, як 1 грудня. Політикам, які втрачають щодня енергію, а відтак свої особисті перспективи, було б, очевидно, дуже вигідно, аби таких бійок було якнайбільше. А якби котрась із них закінчилася смертю – то тоді б можна було влаштувати поховання і громити Кабінет міністрів всерйоз. Політикам здається, що тоді б вони виграли. Чи розумієте ви, що і опозиція десь там підсвідомо хотіла б такого розв'язання? Тому вона і водить цих дітей в колонах і ставить за метр один від одного.

Дуже важко сьогодні визначити внутрішнє бачення ситуації Кличком, Яценюком і Тягнибоком. Я можу оцінити їхні наміри лише за риторикою з трибуни. І я не відчуваю ні зв'язку, ні будь-якої гармонії між людьми, які стоять на Майдані і лідерами.

Всі наші з Юрієм Луценком спроби донести позицію людей, які мали стосунок до Майдану 2004 року, до лідируючої трійки поки що важко дискутуються. Я бачу, що це все розбивається об глуху стіну – починаючи від організації, визначення мети, постановки завдань і т.д.

Я переформулюю питання. Опозиція хоче ескалації?

Як позитивіст, не вірю у те, що вони можуть так думати (про виправданість жертв заради перемоги – «Главком»). Я вже нагородив темою, що всі вони зацікавлені, аби сиділа Тимошенко, хоч це неправда. Вони чудово розуміють, що будь зараз Тимошенко на волі – ситуація розвивалася б інакше, і уряд був би відправлений у відставку. Вона б уночі переговорила з усіма представниками влади, які хиталися, взяла б їх «на виховання», як вона брала на виховання Губського і інших, які її здали і вона знала, що її здадуть. Те, що вона собі могла дозволити – не можуть собі дозволити ані Кличко, ні Яценюк, ні Тягнибок.

Тому я не вірю, що вони хочуть запускати процеси силового вирішення конфлікту. Але можу сказати: якщо лідери не будуть говорити правду людям – до цього дійде.

Чи поділяєте ви думку про те, що опозиція «злила» Майдан, втратила можливість перемогти?

Ні, я далекий від цього. Треба мати на увазі, що опозиція могла неправильно визначити свою мету в даному випадку. І через це виник такий дисонанс між лідерами і Майданом. Але цей процес зворотній.

А вам не здається, що ситуація зайшла у глухий кут? Опозиція блокує порожні адмінбудівлі, а Янукович має робочий кабінет і в Межигір'ї, Верховна Рада має досвід виїзних засідань, а Кабмін взагалі може збиратися де завгодно, хоч в ресторані. Тому блокування ні до чого не веде. Час грає на Януковича, він може собі дозволити чекати скільки завгодно. Ситуація патова.

Це те, про що я кажу – неправильне визначення мети.

Як із ситуації вийти?

Перше, що треба зробити, – усіх людей повернути на Майдан і організувати його, почати спілкуватися з Майданом. Його треба почати розуміти. А політики поки що не розуміють, і це видно по тому, як добирають слова лідери опозиції. Вони перебувають у дисгармонії з Майданом – точно так, як вони перебувають у повній дисгармонії з журналістами. Зверніть увагу на прес-конференції, меседжі, які звідти йдуть: «ми стоїмо до кінця» і «в нас є чіткий

план», але поки що я не чув, що значить «кінець» і який це «чіткий план». Якщо вони не знайдуть смисли, мету – вона прийде ззовні.

Чи є такі плани? Так, є, і я пов'язую ці плани і програми з діями Юрія Луценка. Він вигідно відрізняється від трьох (лідерів опозиції – «Главком»), бо його ув'язнення дає йому моральне право говорити речі, на які не мають права ні Кличко, ні Яценюк, ні Тягнибок.

Насправді головна війна зараз - між народом і державою. Якщо ми будемо говорити в оцій парадигмі – завдання опозиції перестати бути частиною цієї держави. Перестати керувати фракціями, виходити з «мерседесів» і намагатися кулуарно домовитися. Їм потрібно вдягатися в лижні костюми і бути на боці Майдану. І якщо лідери опозиції не нададуть Майдану змісту, то станеться анархія. Вона небезпечна в першу чергу тим, що Україна не залишиться цілісною. Чи відчуваєте ви сьогодні реальну загрозу цілісності держави?

Я бачу в цьому єдину загрозу, яка змусить державу і опозицію сісти до діалогу. Бо на сьогоднішній день в Києві існує два Майдани – це правда. У 2004-му рівень протесту проти влади був такий, що прихильники ПР відмовлялися їхати на Київ. Або приїжджали, випивали свій ящик горілки, який їм на дорогу давали, і або їхали назад або приходили браталися тут, на Майдані. Сьогодні вони за 150 чи 200 грн прийшли, стали, послухали, але сказати, що ті люди не підуть на конфлікт, я не можу. Вони так само емоційно заряджені, і це відчувається. При спілкуванні вони прямо кажуть, що хай буде наш оцей Батя, бо ми чотко розуміємо, що у нас 200 грн в кармані, і ми йдемо в правильном напрямленні.

Я розглядаю загрозу розколу як реальний механізм впливу на одних і других. Потрібен діалог, треба шукати вихід із ситуації публічно. Очевидно, що цей діалог на сьогоднішній день вже неможливий без людей, які представляють Майдан. Їм потрібно зрозуміти, що вони впливають на ситуацію. Бо якщо уявити собі закриті діалоги, які проведуть лідери опозиції з владою, то вони побоятся про це проінформувати Майдан. Тому Майдану треба виділити зі свого складу людей, які достойні його представляти, і вести цих людей у систему діалогу.

Хто здатен це зробити?

На сьогодні в Україні є тільки одна інституція, здатна закликати націю до діалогу. Це церква.

В чому тут проблема? Проблема у політиках, здатних жертвувати собою. Всі прекрасно розуміють, що в даному випадку жертвою будуть або політики, або народ. То я за те, щоб жертвою були політики. Вони повинні сісти за стіл і принести себе в жертву так, як приніс себе в жертву Валенза. Інакше буде результат 2004 року – нібито перемогли, а насправді всі програли.

Скажіть, як ви вважаєте, чому політики висувують Януковичу умови, на які він завідомо не піде?! Тобто розігнати Верховну Раду, самому піти у відставку, Захарченка здати. Навіщо це робиться?

У мене таке враження, що сьогодні не тільки суспільство, а й лідери опозиції вважають, що ми живемо в рамках Конституції 2004 року. Ось ці розмови про відставку Уряду чи прем'єр-міністра... Ну, як можна говорити з Верховною Радою про прем'єр-міністра, коли його доля в руках Президента? Тобто, ситуація патова в правовому відношенні, тому що люди звинувачують того, до кого їм треба апелювати як до арбітра нації. Це тупик. А раз тупик, то якщо ви дивилися фільм «Пірати Карибського моря», там є чарівне слово «переговори». Всі шаблонки на підлогу і – переговори!

Питання тільки в тому, що в цій ситуації Янукович показав себе хитрим і залізним. Тобто він напевне не знає там китайські стратегіми, але він вміє ними користуватися. Зараз він поїхав в Китай, потім він з'їздить в Росію... Весь цей час Майдан буде здуватися-здуватися-здуватися. І от він прийде і подивиться на цей натовп і скаже: «Хто це такі? Я з ними взагалі не сяду за стіл переговорів!».

Віктору Федоровичу не треба було і учитися, життя його побіло дуже крепко і саме навчило такій поведінці. Але йому достатньо було іти по сценарію Леоніда Даниловича періоду «Україна без Кучми». Конституційна модель, яка в Україні існує, вона однозначно визначає таку поведінку Президента.

Насправді союзником у опозиційних лідерів є тільки люди, тому я не випадково кажу: верніть людей на Майдан, зробіть Майдан змістовним і потім, апелюючи до Майдану, ведіть подальшу роботу. Я категорично проти загострення! Але тоді, коли Майдан наповниться змістом, коли він стане організованим, ви зможете гармонійно побудувати стосунки з ним і від його імені піти на переговори. Інакше Майдан стане окремим інститутом діалогу.

Єдиний на сьогоднішній день, хто може гармонійно працювати від імені Майдану – це Луценко. Він там живе. Всі інші... Я навіть не можу порівняти нинішніх лідерів з Віктором Андрійовичем чи Юлією Володимирівною зразка 2004 року. Ющенко ногами пройшов по Майдану серед наметів, це ж саме робила і Тимошенко. Вони були не лише на сцені, вони були на Майдані серед людей.

До речі, про Юлію Тимошенко. Ця вимога опозиції сформульована, але виглядає досить таки несправжньою. При цьому сьогодні очевидно, що лідери опозиції без неї ні на що не здатні. Чи не виключаєте ви, скажімо, силового захвату харківської лікарні? Особливо враховуючи той факт, що ви неодноразово повторювали: вона буде наступним президентом.

Так, і її звільнить народ. Я не бачу механізму звільнення Тимошенко ні в переговорному процесі «Україна-Європа», ні в діалозі української влади і української опозиції. Один механізм не змінюється – народ! Чи народ обере президента, який її просто випустить, чи народ піде в ту лікарню, розгромить її і скаже щоб виходила, не знаю! Але в даному випадку для мене відповідь в цьому питанні однозначна!

За яких результатів можна буде вважати Євромайдан успішним?

Знаєте, для Євромайдану може бути вершиною задоволення відставка Януковича, якої не буде і для Євромайдану може бути вершиною задоволення відставка Захарченка, якщо йому пояснити, чому «жертвою» має стати він. Це як політики пояснять.

Бо на сьогоднішній день Майдан сформував істину: команду бити дав Янукович – Янукович має піти! Але зараз для того, щоб перемогти, Майдану треба зробити крок назад.

Який крок назад? Розшифруйте.

Повернутися у Майдан, припинити ось ці всі ходіння... Наступне – припинити висувати абсолютно нереальні вимоги. Але в чому тут проблема? Мету визначають лідери! Вони пропонують, вони генерують ідеї і кажуть, що ось ми робимо оце. В даному випадку генерування ідей немає, бо «Ага! Не трапилося відставки уряду, значить, ми ідемо пікетувати Адміністрацію!». Це один із прикладів того, як виробляється мета зараз. ...

Але ж є очевидні технологічні речі! Якщо було відомо заздалегідь, що Янукович їде в Китай, то треба було заблокувати два київських аеропорти! Звичайно, він полетів би з військового, але тоді б це виглядало як втеча. Ось тобі і перемога, котра б затьмарила невдачу з відставкою уряду.

Я не технолог нинішнього Майдану.

Повернімося до Угоди про Асоціацію. Майже рік громадянське суспільство, журналісти, більшість громадян абсолютно щиро вірили, що Янукович її підпише. І це було і добре, і погано. Добре, тому що це яка-не яка, а угода з Європейським Союзом, хоча ясно, що пройде енна кількість часу до того, щоб хоч якось нас наблизило до європейських стандартів. А мінус в тому, що у разі підписання Угоди, не було б можливості змінити Януковича в 2015 році. Він би отримав голоси з західних регіонів, він би частково залишив свій базовий електорат на Сході, і, можливо, вперше в історії став би президентом всієї України. Чому він фактично вчинив політичне самогубство?

Бо в самій постановці питання звучить політичний зміст. Янукович ніколи такими категоріями не користувався. Він знає, що коли в лівій кишені взяв, можеш перекласти в праву. Але якщо в тебе нема нічого, то ти нічого не перекладеш з кишені в кишеню. Янукович, переконаний статистикою прем'єр-міністра, добре розумів, що таке дефолт. Це все, що двигало Януковичем. Він знає: я двісті гривень заплачу, і за мене проголосують. А якась там Європа, якісь там відкриті ворота... Кого це цікавить? Це цинічний підхід до політики. Я його не можу

назвати прагматичним, бо це просто цинічно! Це купівля голосів, бо таких категорій, як цінності європейські, для Януковича не існує.

Чи є в опозиції хоча б який-небудь попередній план дій на випадок перемоги чи поразки?

Якщо до цього часу вони не можуть визначитися з кандидатурою єдиного претендента на булаву президента, то це означає, що вони не тільки плану не мають, вони не знають навіть формату, як підійти до цього плану.

От ви у Білорусії були послом, тому вам очевидно відомо, що коли акції протесту проти Лукашенка були придушені, то це лише укріпило його. Може статися в Україні такий варіант?

Цього в Україні не станеться. Бо навіть такі речі як вибачення міністра, начальника УВС, прем'єр-міністра перед народом – це небачені речі для Білорусії! Так, ми в Україні маємо прояви лукашенізації. Але ми ніколи не будемо Білоруссю! Білоруси, коли б'ють людей, вони розтворюються у масі. В Україні побили тридцять – значить, завтра вийде на вулицю мільйон! Зачеплять п'ятдесят – буде два мільйони! А там навпаки!

Українське суспільство категорично не приймає влади як такої. Білоруське суспільство навпаки – воно погоджується, воно любо приймає патріархальний уклад. У нас Президента як хочеш називають – і Батя, і пахан. У них – Лукашенко для всіх Батько! Навіть для опозиції він Батько! Мене це завжди дивувало.

Батьком у нас називали Кучму. Ну ніяк не могли назвати батьком Ющенка! За Ющенка народилося поняття «портрет». А сьогодні школярі крадуть ці портрети Януковича і палять. Оце і є ставлення.

Тобто якщо опозиція не впорається з Майданом, то наступні в 2015 році...

... виграє Янукович! Не буде єдиного кандидата – він буде президентом!

Хто з європейських політиків може виступати арбітром в переговорах між владою і Майданом? Або між владою і опозицією?

Можу вам достеменно сказати, що на цю функцію погодилася б президент Литви Даля Грібаускайте – як президент країни, головною в Європейському Союзі. І про це з нею велась розмова на другий день після побиття.

Цю функцію із задоволенням виконав би Квасневський, і Кокс. Я взагалі можу сказати, що протистояння нинішнє має універсальний ключ: використавши ініціативу української церкви, посередництво Європи, можна зробити дуже серйозний крок України у світ. Тому що це демонстрація України як зрілого суспільства і більш-менш сформованої держави.

Тому що в Україні насправді є проблема із державою як із суспільним інститутом, і науковці це прекрасно розуміють. Проблема уже зараз не з суспільством, бо воно адекватно реагує на процеси. Проблема із державою як машиною – суди, прокуратура, місцеве самоврядування, міліція.

Ну, даруйте, але в Україні майже двадцять років «Беркут» існує як незаконне військове формування. Всі мовчки погоджуються на це незаконне військове формування, воно переходить дозволених інструкцій, але на це всі закривають очі. Чому? Бо всі думають, а може колись і мені пригодиться...

Ви бачите російський слід у тому, що відбувається?

Я не бачу його тут. Правда в тому, що в українській політиці завжди послугами таких менеджерів як Медведчук, Балоба будуть користуватися... Тому в умовах кризи завжди будуть апелювати до цих прізвищ, хоча з часом і їхнє бажання брати участь у цьому процесі, і їхні комунікації будуть згасати.

А рейтинги інших – зростати. Як ви гадаєте, чи можна говорити, що Порошенко нині росте?

Даремно дехто ще півроку тому вважали, що Петро Олексійович не гравець. Ще перебуваючи у Білорусії я казав, що Петро Олексійович буде серйозним претендентом на президентську посаду. І зараз не став він прем'єр-міністром тільки тому, що це розуміють на

Банковій. Якби він сів зараз прем'єр-міністром, у 2015 рік він би був одним із ключових гравців.

Питання в тому, що якщо він зараз не набере більше відсотків, то його участь в президентській кампанії – це запорука перемоги Януковича! Він позабирає отих в опозиції!

З точки зору позиції самого Петра Олексійовича, яке це має значення? Він грає абсолютно правильно, він іде до своєї мети.

Але мене більше турбує не особа Порошенка. Лідери опозиції не хочуть визнавати нікого поруч себе, окрім трьох їх. От у чому проблема. І коли ми кажемо, що громадянське суспільство не прийняло політиків, то поверніться на декілька місяців назад – чому воно не прийняло лідерів зараз? Бо політики не вели діалогу з суспільством! Вони звозили партійців, і виступали перед ними. А де все суспільство? Де був діалог?

Далекий від того, щоб вщипнути зараз трьох опозиційних лідерів. Я хочу їм тільки добра і перемоги всім трьом і кожному окремо. Але вони не можуть ігнорувати суспільство і мають вчитися на уроках. На нарадах у Ющенко під час помаранчевої революції сиділо 42 людини. Бо він розумів силу їх разом. А сьогодні у нас є троє, які своїм розумом хочуть охопити все те, що називається українське суспільство. Це в принципі неможливо!

Питання не тільки в тому, що вони закриті, питання в тому, що вони несправжні. Вони є дзеркалом нинішньої влади. Дволиким Янусом. Їхнє завдання здобути владу, щоб робити те саме, а не проводити принципові зміни.

Вони є відображенням сучасної української політики. Абсолютно нема гармонії сьогодні між державою і українським суспільством. Ну, дивіться, падає «Максима» у Латвії – прем'єр іде у відставку. Хіба у Миколи Яновича Азарова в голову прийде таке після того, як влада побила людей? Там впав бізнес-проект. Яке відношення до цього має влада?! Але прем'єр подає у відставку! Тут пряма вказівка держави побити людей і заява «Якщо ви не підете, то ми вас ще й погонимо!». Оце незрілість української влади в порівнянні з українським суспільством!

Тобто, суспільство успішно давало сигнали: їдь і підписуй угоду, ми ціну розуміємо! Ні, я не підпишу, бо я про вас турбуюся! Ну, вибачте мене, хто ти такий?! От хто ти такий, щоб визначати ціну підписання угоди замість суспільства?! Оце така приблизно аргументація! Оце була позиція суспільства. Влада її не чула.

Ви вважаєте, в Януковича вистачить зараз нахабства повернутися з угодою про Митний Союз?

Ця людина не оперує політичними сенсами! Він оперує лише цифрами! І, на жаль, у моєму житті в діалогах із цією людиною доводилось ні один раз чути власне такий підхід. Тому, будуть цифри такі «як треба» для Сім'ї – буде угода, і Верховна Рада проголосує за Митний Союз.

Продовження силових акцій проти учасників припускаєте?

Припускаю. Ситуація на сьогоднішній день абсолютно відкрита, вона може розвиватися в будь-якому варіанті, в тому числі і застосування сили проти людей, які мітингують на Майдані.

Ми пам'ятаємо ситуацію, коли Юлія Володимирівна Тимошенко сказала: «Зараз мирною ходою ідемо на штурм Банкової!» у 2004-му.

Коли хтось виступає і каже: «А зараз ми підемо і подивимося, як вони там живуть!» - ось це провокація однозначна! Тому що такі речі має право говорити тільки лідер, бо він має стати в голові колони! Люди зараз дуже добре пам'ятають 9 березня 2001 року, і повторюється така історія. Поведінка української влади зараз по відношенню до цих дітей, які там були, яких били, вона така ж безглузда, як і поведінка 2001 року. Садити цих дітей, з яких сьогодні декілька людей знаходяться в тяжкому стані. Це ідіотизм!

Або приклад: посадимо цих, щоб інші боялися?

Якраз суспільство це сприймає навпаки. Але логіка влади приблизно така.

І в українського суспільства є досвід, коли в 2001 році посадили пацанів з УНА-УНСО на два-три роки, українське суспільство це з'їло! І воно цілком з'їсть це зараз!

Тоді все було виставлено як провокація. Але як можна запобігти цьому? Стати попереду колони! Але ж ви знаєте, що тоді склалося так, що коли людей били, нікого із лідерів не було. В один момент!

Більше того: велика помилка була допущена тоді, коли два лідери опозиції посадили поруч із собою Олега Тягнибока. «Свобода» сьогодні найбільш організований учасник Майдану, однак вона ідеологічно чужа «Удару» і «Батьківщині». Радикальність «Свободи» не сприймається в середовищі двох інших партій.

<http://glavcom.ua/articles/15902.html>

Гнездо мракобесия. Торжество совка *ОстроВ*

События последних дней вызывают сильное дежавю. Переполненный людьми Майдан в Киеве, призывы к свержению «донецкой банды», тревожные репортажи 5 канала, напоминающие фронтовые сводки, диаметрально противоположные по содержанию резолюции областных советов на Западе и Востоке страны. Все это мы уже проходили совсем недавно. И вот – в Киеве новое восстание против Януковича. Уже второе по счету. Правда, теперь он имеет в своих руках для его подавления гораздо больше рычагов, чем в 2004 году.

Массовые митинги в столице пока не стали концом режима, но стали своеобразной пощечиной «донецким». Промолчать в ответ – означало проглотить обиду. И те подключили свой главный и безотказный ресурс – гвардию депутатов из Донбасса, которые с привычным рвением кинулись осуждать и клеймить протестующих в столице на внеочередных сессиях своих советов. Их усилиями шахтерский регион в очередной раз подтвердил печальный имидж реакционного края, где всякие проявления свободы и инакомыслия подвергаются самой злостной обструкции, и приветствуется лишь истовый конформизм.

За последние 10 лет Донбасс, казалось бы, изжил многие стереотипы, господствовавшие в обществе до 2004 года. Но стоило лишь возникнуть малейшей политической напряженности, как все старые болезни обострились с новой силой. От высказываний донецких депутатов по коже шел мороз и на голове вставали дыбом волосы. Порой не верилось, что взрослые, разумные люди вообще способны городить такое, а ведь в местной власти по логике собрались лучшие представители своего региона.

Слуги народа с энтузиазмом взялись клеймить Евросоюз, в который еще месяц назад уверенно собирались интегрироваться. По указу сверху их риторика изменилась в точности на противоположную всего за несколько дней. При этом, если раньше, когда сверху требовали быть европейцами, из уст депутатов звучали в основном натужные, заученные предложения, то теперь все говорят явно то, что думают. Охотно и эмоционально, не сдерживая себя. И вот тут-то вся интеллектуальная мощь донецкой элиты проявилась на полную мощь.

28 ноября, вскоре после того, как стало известно о сворачивании подготовки интеграции с Евросоюзом, депутат Донецкого областного совета Николай Загоруйко (Партия регионов) заявил, что не хочет интеграции с Европой, так как там его, вероятно, ожидает гомосексуальный террор.

"Я прихожу и рядом два «гомика», и прихожу на работу, и у меня какой-то начальник - «гомик». Тогда это — дискриминация меня. Зачем же мне это нужно?... И приходит с накрашенными губами директор завода, ну вы меня извините. Я представляю как это будет унижительно, противно будет" – поделился он о своем видении жизни в ЕС.

Беда не в том, что Загоруйко - гомофоб. Противников гомосексуалистов хватает и среди жителей ЕС. А вот тот факт, что депутат областного совета выражает свои мысли на уровне пятиклассника и составляет свое представление о мире по комедийному сериалу «Наша Раша» - расстраивает по-настоящему. Ведь этот человек ответственен за принятие управленческих решений.

А дальше откровения полились широкой словесной рекой. На заседании Донецкого областного совета, которое прошло 2 декабря, депутаты клеймили протестующих в Киеве, называли всех без разбора провокаторами и оправдывали действия «Беркута», избивавшего ночью в Киеве девушек и журналистов.

Депутат областного совета от КПУ Антонина Хромова заявила, что не возмущена действиями милиции и не считает их неоправданно жестокими. При этом некоторые депутаты аплодировали ее словам. На записи видно, что среди них в частности депутат от Партии регионов Василий Балабанов.

Со схожими словами выступала и другая коммунистка - Ирина Попова. А чуть ранее с подобной характеристикой выступила и депутат городского совета Донецка от Партии регионов Татьяна Мармазова.

Никто из выступавших не был на киевском Евромайдане, не видел собиравшихся там людей, не разговаривал с киевскими студентами и не присутствовал при нападении «Беркута» на людей. Однако в своих оценках происходящего ораторы из Донецка были едины и награждали киевлян самыми нелестными характеристиками. Получалось как в известной истории с Пастернаком – «не читал, но осуждаю». Притом, что в интернете уже сегодня доступен ряд видеозаписей, на которых видно, как жестоко и бессмысленно избивали беркутовцы несчастных демонстрантов.

Еще более гнусные вещи выкрикивали ораторы на массовом митинге, состоявшемся у стен Донецкой ОГА 4 декабря, куда областное руководство привезло несколько тысяч депутатов местных советов и работников шахт со всей области. Там украинцев, посмеявшихся выйти на акции протеста против правительства и президента, называли провокаторами, бандитами, фашистами, туеядцами и лентяями. И снова никто из выступавших не заикнулся о том, что выйти на акцию протеста людей заставили нужда, экономические проблемы, узурпация «донецкими» власти в Киеве и другие наболевшие вопросы. Никто не сказал, что евроинтеграцию украинцам целый год обещала не оппозиция, а сам Янукович и вся региональная донецкая пресса, зависимая от власти. Чиновники с удивительным цинизмом кляли тех, кому еще недавно сами доказывали необходимость подписания ассоциации с ЕС.

Реакция Донецка на антиправительственные выступления в столице в очередной раз подтвердила, что большинство донецких чиновников – люди из прошлого. Бюрократы советской выдержки, которые знают только одну форму общения с народом – административно-командную и репрессивную. Народ, по мнению донецких управленцев, должен бессловесно следовать любым правительственным решениям, без всякого права на критику и протест. При этом, для усмирения несогласных, власти Донецка, очевидно, не погнушались бы любыми методами. В том числе и организацией гражданских столкновений. Во всяком случае, именно так выглядели призывы некоторых спикеров «напомнить Киеву, что такое шахтерский характер» и «отправить в Киев шахтеров, чтобы защитить выбор Донбасса».

Достаточно было только послушать чиновников из Донбасса, чтобы осознать раз и навсегда – «донецкие» не хотят и не пойдут в Евросоюз. И вовсе не по причине экономических проблем. Евросоюз глубоко чужд им по духу, поскольку многие из этих людей ментально застряли даже не в СССР, а во времена опричнины. Чего стоит хотя бы выступление мэра Енакиево, заявившего бюджетникам на митинге, что «Батя не предаст своих детей», имея в виду Януковича. Можно только представить себе, какими глазами смотрели бы на политика в цивилизованном государстве, если бы он произнес что-то в подобном роде. Казалось, герой гротескных романов русского писателя Владимира Сорокина ожил и сошел со страниц книги на сцену перед толпой.

Подобными дикими заявлениями, нетерпимостью к инакомыслию и призывами к насилию действующая власть и ее представители попросту не оставляют гражданам Украины иного выбора, кроме как ежедневно и горячо требовать отставки таких управленцев. Ведь какой бы геополитический выбор не сделала Украина в дальнейшем, сегодня уже понятно, что действующие чиновники просто не отвечают требованиям современности и мыслят штампами прошлых столетий. Они не хотят меняться, не хотят идти в ногу со временем по пути прогресса, но главное - они хотят оставить навсегда в своем мутном мракобесном болотце и

нас. Устроить под боком у Европы свою маленькую и уютную Северную Корею, где все ходят строем и единогласно одобряют политику партии, а в обмен получают еду по талонам и машины на дровах.

К счастью, у украинского общества сегодня совсем другие цели и стремления.

<http://www.ostro.org/general/society/articles/432815/>

Блоги

Анатолій Гриценко: «Я полковник - не майор» *кореспондент.net*

Як Вам і обіцяв, я уже передав Генеральному прокурору Віктору Пшонці депутатське звернення разом із записами радіообміну командирів Беркуту під час підготовки і проведення операції по знищенню Майдану вночі 30 листопада.

Запис досить об'ємний - 180 файлів. Він посекудно покриває досить тривалий проміжок часу - з 03:46 до 06:03 години ранку. Обривчасті команди-доповіді на фоні шумових завад і мату далеко не всі зрозуміють. Водночас професіоналам із цього запису абсолютно ясно: це не була якась вимушена реакція Беркуту на чийсь провокації - це заздалегідь спланована операція з чіткою координацією дій окремих підрозділів і груп Беркуту проти мирних громадян.

В разі створення у парламенті Тимчасової слідчої комісії я передам їй ці записи. Ясна річ, вони будуть збережені для наступного Генпрокурора - на випадок, якщо нинішній не забезпечить притягнення до кримінальної відповідальності тих, хто віддавав завідомо злочинний наказ і хто діяв злочинно.

Я не планую оприлюднювати ці кількогодінні записи, з шумами і матом, для широкого загалу. Суть їх зрозуміла, висновки я Вам виклав. Збирати прес-конференції й піаритися на цій темі також не буду. Я полковник - не майор) Дякую Вам за розуміння.

<http://blogs.korrespondent.net/celebrities/blog/gritsenko/a126753>

Олександр Доній: «Хто сказав, що нема інших варіантів відставки Кабміну?» *кореспондент.net*

Хто сказав, що відставка Кабміну провалена? Все лише починається! Зареєстрована постанова у ВР, яка дає інший варіант відставки Кабміну.

<http://blogs.korrespondent.net/celebrities/blog/olesdoniy/a126719>

Телебачення і радіомовлення

Парламент другий день не працює *24 канал, Новини*

Кореспондент: Парламент другий день не працює. Засідання Верховної Ради у четвер навіть не відкрили. Хто хотів – зареєструвався, і нардепи розійшлись.

Володимир РИБАК, голова ВР: "214 народних депутатів. Тому можливості проводити засідання сесії немає. Я думаю, що ми продовжимо засідання завтра, в п'ятницю, о 10-й годині ранку. До побачення".

Кореспондент: Блокує трибуну другий день опозиція. Головна вимога та сама – відправити у відставку уряд. Але за стіл переговорів не сідає ні одна, ні інша сторона.

Арсеній ЯЦЕНЮК, голова фракції "Батьківщина": "Дискусія навіть не може вестися до того моменту, доки не буде відправлений у відставку уряд, до того моменту, доки не будуть

арештовані ті, хто били наших дітей, а саме – працівники підрозділу "Беркут". І до того моменту, доки не буде випущений кожен активіст, який незаконно зараз утримується в СІЗО".

Олександр ЄФРЕМОВ, голова фракції Партії регіонів: "Депутаты завтра могут собраться. Открывать или не открывать заседание парламента... Кстати, сегодня оно не было открыто. Договоренностей не достигнуто. В условиях, когда нет этих договоренностей на завтрашний день, говорить о работе парламента очень сложно".

Кореспондент: Якщо Рада не працюватиме місяць - це підстава для розпуску. Але до цього не дійде, - впевнені "регіонали". Мовляв, засідання відкриватимуть і закриватимуть, аби відлік не почався.

Володимир МАКЕЄНКО, народний депутат, Партія регіонів: "Є політичні вимоги, але є реальне життя. Ходити по округам, пройшов тільки рік, і округи в такій кількості людей, ще не є шанс, що ти переберешся. Тому, за мовчазної згоди, Верховна Рада відкриває".

Кореспондент: Опозиція у відповідь каже: ніякої мовчазної згоди немає, і у п'ятницю навіть Рибак не пустять у залу. А помирити більшість і меншість зможе лише президент своїм рішенням про відставку уряду.

Віталій КЛИЧКО, лідер фракції "УДАР": "На сьогоднішній день замість того, щоб бути тут, президент, я бачу картинки з Китаю, ходить по музеям, дивиться. Цим повинен займатися президент в цей дуже важливий день? Де він повинен бути? Було б непогано, якщо б вийшов на Майдан, звернувся до людей".

Кореспондент: У п'ятницю депутати знову придуть на роботу, але навряд чи їм вдасться плідно попрацювати. Утім "регіонали" сподіваються, що до наступного пленарного тижня пристрасті вгамуються.

Сьогодні Верховна Рада не працюватиме, оскільки на засіданні зареєструвалося лише 214 депутатів

Кореспондент: Сьогодні Верховна Рада не працюватиме, оскільки на засіданні зареєструвалося лише 214 депутатів. Сенсу його проводити немає, заявив спікер Володимир Рибак. Опозиція заявляє, що блокуватимуть роботу Ради допоки уряд не піде у відставку.

Спікер Володимир Рибак не зміг відкрити засідання парламента *5 канал, Час новин*

Катерина КЕЛЬБУС, ведуча: Ну, і сама Верховна Рада. Спікер Володимир Рибак не зміг відкрити засідання парламента. Усе через те, що парламентарії двічі не могли зібрати кворум. На перший заклик Володимира Рибак зареєструвались 220 нардепів, а з другої спроби – 214. До цього депутати від опозиції заблокували парламентську трибуну і повісили на неї державний прапор. Обіцяють блокувати роботу Ради, допоки не відправлять уряд у відставку. Ще одну спробу попрацювати обранці зроблять вже завтра, о 10-й ранку. Щодо блокування, то голова регламентного комітету Володимир Макєєнко заявив про існування домовленості між опозицією та більшістю щодо можливості для спікера відкривати і закривати засідання, аби не створювати умов для 30-денного блокування. Натомість, в опозиції ці домовленості заперечують і обіцяють завтра не пустити до Верховної Ради ані представників більшості, ані самого спікера.

Як і очікувалося, Верховна Рада сьогодні не працюватиме *ICTV, Факти*

Петро ДЕМ'ЯНЧУК, ведучий: Як і очікувалося, Верховна Рада сьогодні не працюватиме. Спікер Володимир Рибак не зміг відкрити засідання через відсутність кворуму. На роботу прийшли 214 депутатів, а має бути мінімум 226. В той же час опозиція продовжує блокувати трибуну. Єдине, що триває, це консультації в парламенті. Є інформація, що досягнуто крихкого порозуміння. Принаймні про це говорять регіонали. Деталі консультації знає Володимир Горковенко.

Володимир ГОРКОВЕНКО, кореспондент: Усе без змін. На вулиці триває мітинг на підтримку Партії регіонів. Що правда мітинг арі не надто активно і без ентузіазму слухають виступи своїх депутатів регіоналів. Тим часом бо у середині Верховної Ради трибуна заблокована опозицією. Що правда опозиціонери дозволили зайняти своє робоче місце спікеру Володимирі Рибакі.

Володимир РИБАК, Голова Верховної Ради України: «Зареєструвалося і прийшли на роботу 214 народних депутатів. Тому можливості проводити засідання сесії немає».

Володимир ГОРКОВЕНКО, кореспондент: 214 насправді це занадто мало, аби ухвалювати законопроекти. Але більш, ніж достатньо, наприклад для створення тимчасової слідчої комісії. Тому формально Верховна Рада дієздатна. Вона працює, і формально не почався 30 денний відлік часу до розпуску Верховної Ради. Тому на думку регіонали опозиція лише на словах готова до розпуску, і до нових виборів. Насправді, вона до цих виборів не готова.

Володимир МАКЕЄНКО, народний депутат України, фракція Партії регіонів: «Це означає, що ніхто не хоче на дострокові вибори. Якщо перекласти коротко, і без норм регламенту. А зрозумілою мовою. Всі про це говорять, але бажання йти нема ні в кого».

Арсеній ЯЦЕНЮК, голова фракції ВО «Батьківщина»: «Добре, що ви мені це сказали. Значить завтра, навіть Рибак не вийде».

Володимир ГОРКОВЕНКО, кореспондент: Арсеній Яценюк та Віталій Кличко роздавали інтерв'ю в кулуарах Верховної Ради. Опозиційні лідери не з'явилися на нараду до спікера. Володимир Рибак каже, що радитися немає про що, тому про якісь крихкі порозуміння, про які говорять регіонали, виявляється насправді ніхто не знає. І лідери опозиції заявляє про те, що їхні вимоги залишаються незмінними. Це насамперед відставка уряду Миколи Азарова, та покарання звільнення політичних в'язнів, та покарання беркутівців, які били невинних людей.

Арсеній ЯЦЕНЮК, голова фракції ВО «Батьківщина»: «Що стосується взагалі будь-яких переговорів, то ця дискусія навіть не може вестися. До того моменту, доки не буде відправлений у відставку уряд».

Олександр ЄФРЕМОВ, голова фракції Партії регіонів: «Неужели мы не понимаем, что эти предложения они просто катастрофичны для нашего государства. Поэтому вопрос лежит в другой плоскости. Вопрос лежит в том, как нам найти консенсус по принятию решений, которые не будут во вред государству».

Володимир ГОРКОВЕНКО, кореспондент: Хоч Рада і не працює, але депутати реєструють законопроект, який вже існує дві ініціативи, і які пропонується ліквідувати спецпідрозділ «Беркут», який дискредитував себе. Це такий своєрідний подарунок до 25 літнього ювілею. Розпустити спецпризначенців сьогодні запропонував Арсеній Яценюк. А два дні тому відповідний законопроект зареєстрував позафракційний депутат Сергій Міщенко. Регіонали проти, адже вони бояться опинитися голими перед терористами.

Олександр ЄФРЕМОВ. Голова фракції Партії регіонів: «Давайте мы всех разгоним. Но завтра мы останемся тогда совершенно голые перед фактами. Когда террористическая угроза в нашем государстве будет реальная».

Сергій МІЩЕНКО, народний депутат України: «Говорити про те, що «Беркут» терористичними якимось профілактикою, чи то там терористів ловить. У нас по закону це робить «Альфа». Це підрозділ СБУ. Ми не маємо законопроектів, ліквідацію цього підрозділу».

Володимир ГОРКОВЕНКО, кореспондент: У свою чергу регіонали написали законопроект, в якому пропонується закривати засоби масової інформації за розповсюдження екстремізму. А нагадаю, саме так регіонали і, зокрема Микола Азаров, як ми чули, характеризують акції протестів, які відбуваються по всій території України. Що правда законопроекті то написані, але невідомо коли Рада їх ухвалить. Адже, принаймні до кінця тижня, опозиція обіцяє блокувати роботу парламенту.

Депутати пишуть законопроекти, але розглядати їх нікому
ICTV, Факти

Кореспондент: Депутати пишуть законопроекти. Але розглядати їх нікому. Рада заблокована. Сьогодні зареєструвалися 214 депутатів. А для ухвалення документів потрібно 226.

Володимир РИБАК, голова Верховної Ради України: "Можливості проводити засідання сесії немає".

Кореспондент: 214 недостатньо для прийняття законів, але достатньо для створення, наприклад, тимчасової слідчої комісії. Формально Рада працює. 30-денний відлік до розпуску Парламенту не стартував. Регіонали кажуть – ніхто не зацікавлений у дострокових виборах.

Володимир МАКЕЄНКО, народний депутат України від Партії регіонів: "Це означає, що ніхто не хоче йти на дострокові вибори. Якщо перекласти коротко і без норм регламенту".

Арсеній ЯЦЕНЮК, голова фракції ВО "Батьківщина": "Добре, що ви це мені сказали. Значить, завтра і Рибак не вийде".

Кореспондент: Опозиція вимагає перезавантаження влади, але найперше - відставки Уряду Азарова та звільнення усіх затриманих євромайданівців. Сьогодні переговори навіть не почалися. Лідери опозиції проігнорували нараду в спікера. Вони чекають на зустріч з Президентом після його повернення з Китаю.

Спікер Володимир Рибак не зміг відкрити ранкове пленарне засідання, оскільки в залі не було необхідної кількості депутатів

БТБ, Новини

Катерина РОМАНЮК, ведуча: Верховна Рада сьогодні знову не працювала. Спікер Володимир Рибак не зміг відкрити ранкове пленарне засідання, оскільки в залі не було необхідної кількості депутатів. Тож, він переніс зібрання на п'ятницю, запросив лідерів фракцій у свій кабінет на переговори. При цьому депутати від опозиції залишилися у залі засідань.

Олександр ЄФРЕМОВ, народний депутат України, фракція Партії регіонів: «Представители нашей оппозиции не пришли на совещание. Я так понимаю, что они сделали ставку на нагнетание ситуации в государстве. И в моем понимании, это безответственно и перед государством, и перед людьми, которые здесь проживают. Можно сегодня повышать градус протестных настроение, который и так очень высок в городе Киеве, но в конечном итоге это может привести к печальным последствиям, которые, я уверен, никто – не мы, не представители оппозиции не хотел бы».

Спікер Верховної Ради Володимир Рибак сьогодні не зміг відкрити пленарне засідання

Перший діловий, Новини

Анастасія МАРЧЕНКО, ведуча: Народні обранці без роботи, Спікер Верховної Ради Володимир Рибак сьогодні не зміг відкрити пленарне засідання. У сесійній залі зареєструвалося лише 214 депутатів. Для проведення сесії такої кількості парламентарів недостатньо. Крім того, опозиція продовжила блокувати трибуну. Проігнорували лідери "Батьківщини", Свободи та Удару і нараду у кабінеті Спікера.

Олександр ЄФРЕМОВ, голова фракції Партії регіонів в парламенті: «Представители нашей оппозиции не пришли на совещание. Я так понимаю, что они сделали ставку на нагнетание ситуации в государстве. Самое разумное на сегодняшний день это оставит площадку для диалогов в парламенте».

Арсеній ЯЦЕНЮК, лідер фракції "Батьківщина": "Що стосується політичного діалогу у Верховній Раді, ми дуже чітко хочемо зазначити, це не парламентська криза, це загальноукраїнська і політично-економічна криза. І тому парламентськими методами її вирішувати неможливо».

Голова Верховної Ради Володимир Рибак в п'ятницю зустрінеться з Президентом Віктором Януковичем, щойно той повернеться з Китаю

Перший діловий, Новини (випуск 18:00, повтор – 20.00)

Анастасія МАРЧЕНКО, ведуча: Голова Верховної Ради Володимир Рибак в п'ятницю зустрінеться з Президентом Віктором Януковичем, щойно той повернеться з Китаю. За словами Спікера, ітиметься про ситуацію в парламенті. Зокрема, Рибак розповість Януковичу про ті пропозиції, які висловлює опозиція та провладні фракції. Водночас Спікер нагадав, що знову розглянути відставку уряду парламент зможе не раніше лютого 2014, оскільки на поточній сесії це питання розглянули та провалили.

Парламент второй день гуляет *Интер, Подробности*

Анастасія ДАУГУЛЕ, ведущая: Парламент второй день гуляет. Меньшевики предлагают расформировать "Беркут". Большевики не хотят, и подозревают друг друга. В чем - выясняла Анна Панова.

Анна ПАНОВА, корреспондент: Возле Верховной Рады уже знакомая картина. Вся площадь оцеплена автобусами с беркутом. Митингующим сюда вход воспрещен. Правда, это не касается сторонников Партии регионов, они беспрепятственно митингуют здесь уже несколько дней. Ну а Верховная рада, как и накануне - не работает. Вооружившись украинским флагом - трибуну блокирует оппозиция. Правда, спикера в зал все же пускают. Оппозиционеры в перекличке не участвуют. Без них выходит - 214 нардепов. Маловато будет.

Владимир РЫБАК: "Можливості проводити засідання сесії немає".

Анна ПАНОВА, корреспондент: 30 дней простоя парламента - и президент может его распустить. Но ведь на минутку заседание все же открыли!

Владимир МАКЕЕНКО, народный депутат Украины, фракция Партии Регионов: "За мовчазною згодою Верховна Рада відкриває, да, не може прийняти рішення. Це означає, що ніхто не хоче йти на дострокові вибори".

Засідання Верховної Ради сьогодні не відбулося *UBR, Новини*

Ведучий: Засідання Верховної Ради, яке очікували сьогодні не відбулося. В залі було занадто мало депутатів і опозиція заблокувала трибуну.

Юлія ШОСТ, кореспондент: Зібрати кворум депутати намагалися двічі. З першого разу система «Рада» показала, в залі 220 народних обранців. Другий, і того менше.

Володимир РИБАК, Голова ВР України: «Зареєструвалося і прийшло на роботу 214 народних депутатів. Тому. Можливості проводити засідання сесії немає. Я думаю, що ми продовжимо засідання завтра, в п'ятницю о 10 годину ранку».

Кореспондент: Голова ВР Володимир Рибак запросив лідерів фракцій у свій кабінет для пошуку компромісу.

Олександр ЄФРЕМОВ, народний депутат, лідер фракції Партії Регіонів: «Наметилася хрупкий контакт между представителями опозиции и большинством и мы переговорили и договорились, что каждый на сегодняшний день придет со своими предложениями, со своими наработками».

Кореспондент: Та сподівання більшості марні, стверджує лідер опозиційної фракції Арсеній Яценюк. За його словами, компроміс – десь поза межами парламенту.

Арсеній ЯЦЕНЮК, народний депутат, лідер фракції «Батьківщина»: «Це не парламентська криза, а це загальноукраїнська політична, економічна криза. І тому, парламентськими методами її вирішувати неможливо. Не тут приймаються рішення. Ніхто з членів Партії Регіонів нічого не вирішує в стінах ВР України».

Кореспондент: Однак опозиція в чергове проголошує вимоги: відставка уряду і дострокові президентські та парламентські вибори. В біло-блакитній фракції переконані, нові

перегони до ВР нікому не потрібні. Інакше б спікеру не давали відкривати пленарні засідання. Адже «де юре» парламент працює і в Президента жодних підстав його розпустити через 30 днів.

Володимир МАКЕЄНКО, голова регламентного комітету ВР України: «...тому за мовчазною згодою ВР відкриває...так, не може прийняти рішення...але ВР вона - діюча, працююча. В тому, що зареєструвалися, привітали з Днем народження обох народних депутатів і закрилися. Це означає, що ніхто не хоче йти на дострокові вибори».

Недієздатна Рада *ТВі, Сьогодні*

Андрій ГОДОВАНЕЦЬ, ведучий: Недієздатна Рада. Парламент не працює другий день поспіль. Опозиція блокує роботу і вимагає виконати свої умови – притягти до відповідальності причетних до побиття "Беркутом" студентів та інших мітингувальників.

Наталка ЛЯТУРИНСЬКА, ведуча: Зупинити політичні репресії і повністю оновити владу. опозиціонери переконані – криза загальноукраїнська, і зусиль парламенту замало. Скільки це триватиме, і чим загрожує пасивність законодавчого органу – знає Олена Стецюк. Олено, вітаємо, як довго опозиція збирається блокувати трибуну парламенту?

Олена СТЕЦЮК, кореспондент: Добрий вечір, колеги. Знову не сталося. Близько десятої ранку три десятки депутатів від "Батьківщини" блокують трибуну. На робочу місті спікера Рибак державний прапор. Народні обранці реєструються двічі. Та кворуму все-одно немає. Остання цифра на табло – 214. У провладній фракції кажуть – блокування не справжнє.

Олександр ЄФРЕМОВ, голова фракції Партії регіонів у ВР: "Если сессия открывается, значит парламент считается работающим, и никакой 30-дневный срок не включается по счетчику".

Олена СТЕЦЮК, кореспондент: Каже, мовляв у владі і опозиції мовчазна згода не блокувати відкриття засідань. До слова, в іншому випадку, за 30 днів Президент матиме право розпустити парламент. Яценюк відповідає – завтра навіть Рибак не дадуть увійти до зали. Та в опозиції схоже мета блокування не узгоджена.

Віталій КЛИЧКО, голова фракції УДАР у ВР: "Засідання не було відкрито. Він привітав, спросив скільки зареєструвалося. Привітав тих, у кого День народження. Все. Це потрібно спільне рішення всіх глав опозиційних сил, і якщо ми почнемо, обов'язково зробимо прес-конференцію, і зможемо вас повідомити".

Олена СТЕЦЮК, кореспондент: Вимоги опозиції незмінні. Це відставка уряду, свобода політв'язням та арешт силовиків, що розтрошили голови мирним людям. А самому "Беркуту" подарунок на 25-ту річницю створення – законопроект від опозиції.

Арсеній ЯЦЕНЮК, голова фракції ВО "Батьківщина" у ВР: "Про ліквідацію "Беркуту" і про позбавлення спеціальних та військових звань всього начальницького і рядового складу цього ганебного міліцейського підрозділу".

Олена СТЕЦЮК, кореспондент: У провладній фракції відповідають – це не вихід. Загалом консультації тривають. А от точок дотику немає. Та треба поспішати. Проект держбюджету має бути в Раді до 17 грудня, - обіцяє Єфремов. Що в Новий рік зайдемо з кошторисом, - вірять не всі, і не лише через блокування.

Владислав ЛУК'ЯНОВ, народний депутат, фракція Партії регіонів: "Для того, щоб змістовно вирішити це питання, не формально, а змістовно, потрібно врегулювати відносини, які впливають на макопоказники бюджету. Ну, наприклад, вартість "блакитного палива" на 2014-й рік. На сьогоднішній день чіткої відповіді на це питання немає".

Олена СТЕЦЮК, кореспондент: Між тим, непрацююча Рада майже не цікавиться "Беркут". Їхні ряди поріділи. Зі сцени на підтримку регіоналів витупають кілька депутатів, одні й ті самі, і представники заводів. А от музичний репертуар урізноманітнівся. Сьогодні не лише група "Любе", а й українські пісні. Слухачів до тисячі. Навіщо прийшли – знають лише обрані.

Мітингувальник: "Відстояти позицію нашого Президента Віктора Януковича по тому, щоб держава наша була єдина, нерушима, і єдина в усьому світі. наша рідна Україна".

Мітингувальник: "Як вам сказати? Щоб була стабільна наша країна. Ну маємо надію на неї".

Мітингувальник: "Мужика слухаємо, депутата".

Кореспондент: У провладній фракції кажуть, що опозиція сьогодні проігнорувала засідання голів фракцій у кабінеті Рибак. Натомість опозиції відповідає, що це питання, цей конфлікт не можна вирішити у стінах парламенту. Оскільки це не парламентська криза, а загальноукраїнська. Колеги, вам слово.

Верховна Рада не змогла відкрити пленарне засідання *ТРК Киев, СТН. Новини*

Ростислав СУХАЧОВ, ведучий: Верховна Рада не змогла відкрити пленарне засідання. Спочатку у залі зареєструвалося 220 депутатів, потім 214, але для роботи потрібно 226 народних обранців. Спікер Володимир Рибак запропонував наступне засідання провести завтра о 10 годині. Після цього голова Верховної Ради запросив керівників фракцій до себе у кабінет для проведення консультацій.

Опозиція продовжує блокування Верховної Ради *ТРК Ера, Підсумки*

Олена КИРИК, ведуча: Народні депутати досі без роботи. Опозиція продовжує блокування Верховної Ради. Утім це на завадило депутатам внести до парламенту законопроект про розпуск спецпідрозділу "Беркут". У Партії регіонів доцільності прийняття опозиційного закону не бачать і продовжують наполягати на переговорах.

Вікторія ПОТАПОВА, кореспондент: Блокада триває. У четвер голова Верховної Ради навіть не відкрив засідання, бо у залі зареєструвались 214 народних депутатів. Для ухвалення рішення треба 226.

Володимир РИБАК, голова Верховної Ради України: "Можливості проводити засідання сесії немає. Я думаю, що ми продовжимо засідання завтра, у п'ятницю".

Вікторія ПОТАПОВА, кореспондент: Тим часом у таборі регіоналів кажуть: блокування опозиції несерйозне. Бо ж для того, аби з'явився привід розпустити Верховну Раду, вона має не працювати 30 днів поспіль. А доки опозиція день за днем пускає спікера у президію для відкриття засідання, відлік терміну для розпуску не йде.

Володимир МАКЕЄНКО, фракція Партії регіонів, голова регламентного комітету: "Верховна Рада діяча, працююча. Тому що зареєструвались, привітали з днем народженням двох народних депутатів і закрились".

Вікторія ПОТАПОВА, кореспондент: Реакція "Батьківщини" не забарилась.

Арсеній ЯЦЕНЮК, лідер ВО "Батьківщина": "Завтра навіть Рибак не вийде".

Вікторія ПОТАПОВА, кореспондент: Від будь-яких переговорів з провладними колегами в опозиції відмовились. Натомість зареєстрували законопроект про ліквідацію спецпідрозділу "Беркут". Кажуть, в Україні вже є закон про міліцію і всі правоохоронці мають керуватись ним.

Арсеній ЯЦЕНЮК, лідер ВО "Батьківщина": "Ліквідація спеціального підрозділу "Беркут", і друге, чого немає в жодному законопроекті – позбавлення спеціальних і військових звань рядового і начальницького складу працівники "Беркуту".

Олександр ЄФРЕМОВ, голова фракції Партії регіонів: "На популизме можно сказать, что давайте всех сегодня разгоним. Но завтра мы останемся тогда совершенные голые перед фактами, когда террористическая угроза в нашем государстве будет реальная".

Вікторія ПОТАПОВА, кореспондент: У Партії регіонів все ще сподіваються на діалог з опозицією. Там запевняють, що не планують ні виїзного засідання, ні силового вирішення питання. Єдине, що визнають всі народні обранці, – Верховна Рада цього тижня навряд чи запрацює. Регіонали уже дозволили своїм депутатам їхати в округи до виборців. А опозиція повернулася до мітингувальників на Євромайдан.

**Гість «Вашої Свободи»: Віктор Балоба, народний депутат
Радіо Свобода, Ваша Свобода**

Віталій Портников: Пане Балоба, у Вас було кілька пропозицій того, як вийти з цієї ситуації, що склалася в Україні. Вони були 3-4 дні тому. Я не знаю, чи залишилися ще якісь із них. Чи Ви продовжуєте притримуватися того ж плану. На Вашу думку, що зараз можна було б ще робити?

– Найголовніше сьогодні – акції зростають і люди розуміють, що тільки від них залежить майбутнє України, майбутнє кожного з нас, у тому числі й президента.

Але президент сьогодні не хоче розуміти, що народ, який вийшов на Майдан, бореться в першу чергу за те, щоб Україна була цивілізована. І коли прем'єр-міністр говорить про те, що на Майдані екстремісти, то я вибачаюся, якщо 500 тисяч людей, а завтра будуть мільйони людей на площі, і це екстремісти, то це все ті люди, які вчора тебе обирали у Верховну Раду, це ті люди, які обирали Януковича президентом.

Вони сьогодні зневірилися чому в президенті? Тому що сьогодні в розумінні українця президент – кат. Коли дітей повбивають при розгоні Майдану, то хто дає команду розганяти Майдан? Саме собою, що не начальник МВС Києва. Саме собою, що не міністр. Однозначно, що це команда була дана з Банкової. Скоріше всього, зі згоди президента. Це чітко потрібно розуміти.

– З Банкової – це означає з адміністрації президента можна ухвалювати такі рішення?

– Так, однозначно. Тільки такі рішення можуть прийматися на Банковій. Тільки президентом.

І тому наші батьки, мами розуміють... Коли на Банковій дітей знову б'ють, коли на Майдані дітей б'ють, так я хочу спитати президента: а хіба бувають чужі діти? У вас є двоє хлопців. Ви їх любите, ви до них з повагою ставитеся. Так я вважаю, що чужі діти – це всі ваші діти. Чужих дітей не буває. От тому така проблема виникла сьогодні.

– Ви говорите, що Майдан поширюється. Для багатьох людей, які спостерігають за цим Майданом зовні, це і журналісти, деякі мої колеги, і люди зі влади – Майдан якраз зменшується. І вони вважають, що треба просто дочекатися до Нового року і на цьому весь процес закінчиться.

На чому Ви базуєтеся, коли говорите про поширення акцій?

– Так можна чекати, можна надіятися на те, що будуть морози, можна надіятися на те, що люди розвіряться в діях лідерів опозиції, можна надіятися на інше. Давайте надіятися на те, що ми все ж таки повинні розвивати ситуацію на краще. І тому у нас повинен бути план, у нас повинні бути переговірники, які будуть ухвалювати рішення не на користь Януковича, не на користь уряду, не на користь опозиції, а на користь України, де і яке місце України в майбутньому.

Чому люди сьогодні вийшли? Люди вийшли і тому, що ставлення президента до дітей, до людей просто «скотське», тому що президент, розуміючи, що сьогодні переважна більшість українців хоче бути в ЄС, просто обманув надії переважної більшості українців.

Ми сьогодні маємо факт ескалації стосунків між президентом і між своїм власним народом. Що потрібно зробити для того, щоб не чекати Нового року, а все-таки піти назустріч своїй власній українській громаді? Однозначно задекларувати і сказати: якщо ЄС готовий до кінця року підписати парафоновану угоду про асоціацію і ЗВТ, то я негайно це роблю. Він повинен це сказати, щоб усі українці чули.

Друге. Якщо сьогодні вже українське суспільство не сприймає уряд, який очолює Азаров, то, пане президенте, повертайся з Китаю або краще по дорозі в Україну підписуй указ про розпуск цього уряду.

– Його не пустять у Москву.

– Вибачте мені, але його пустять у Київ. Ще може приїхати в Київ. Нічого страшного у цьому немає. Я думаю, що Москва і український народ – це різні речі. Це різні субстанції. І це різні величини.

– Але для кожного політика по-різному.

– Політик має певний час для того, щоб зробити щось корисне своїй громаді, корисне для держави. І потрібно думати не про те, куди тебе пустять і куди тебе приймуть, що від тебе візьмуть, а потрібно думати про те, а ким ти залишишся у спогадах своєї власної громади.

– Скажіть, чому так мало людей залишило після цієї ганебної ситуації з побиттям студентів на Майдані фракцію Партії регіонів?

Адже сподівання людей на Майдані було, що багато, хто там є, але ніяк не пов'язаний реально зі владою (бізнесмени, люди з центральних і західних регіонів), що вони залишать цю фракцію. Виявилось, що тільки Давид Жванія, Інна Богословська, і Микола Рудьковський ухвалили для себе таке рішення. І ще пан Мельниченко, здається.

– Ніхто по суті, крім Богословської, не прийняв рішення про те, щоб виходити з фракції. Оголосити про вихід з фракції або оголосити про те, що ти йдеш у відставку, а в кінці-кінців не голосувати за відставку уряду, то це знову ж таки нелюдські підходи президента, а технічні трюки з точки зору сказати, що так, ми сиплемося, але в кінці-кінців потім показати: та ні, ми сильні!

Але Ви не про це питаєте. Чому так мало? Переважна більшість депутатів, які працюють у фракції Партії регіонів, туди зайшли без права виходу з фракції. Я так розумію, що там певні домовленості. Там багато є промисловців, там багато є бізнесменів, там багато є порядних людей. Але зрештою, я думаю, переважна більшість з них ще не доросла до того, ціна питання і ціна питання їхніх дітей, їхніх внуків набагато важливіше питання їхнього сьогодні добробуту перебування у фракції Партії регіонів. Якщо вони це не зрозуміють і до кінця року, ця політична сила однозначно не має майбутнього.

– А що може бути в кінці року, якщо людям просто стане вже непереливки стояти на Майдані без якихось реальних дій з боку влади? Адже влада, я розумію, готова їх терпіти на київських вулицях, тільки щоб вони потім якось розійшлися.

– Влада готова терпіти, що вони розійдуться. Але якщо вийде на Майдан 2, 3, 5 мільйонів, то скоріш за все, що люстрація буде надто жорстка і процеси стануть некеровані.

Коли сьогодні колишні три президенти говорять про те, що вони хочуть, щоб Янукович підписав угоду про асоціацію, коли вони кажуть про те, що дійсно потрібно пару спустити, а Азарова відправи у відставку, Януковичу, а вони ще чекають, що люди розійдуться, скажу ствердно: люди не розійдуться! Просто буде не 500 тисяч, не мільйон, а будуть мільйони. І тоді вже не буде кому вести переговори про те, щоб ми цивілізовано вирішували питання зміни влади або гілок влади в Україні.

– А на чому Ви базуєтеся, коли вважаєте, що будуть мільйони?

– А виходу немає. Немає виходу. Віктор Федорович настільки сильно дав зрозуміти кожному, хто живе в цій державі, що буде не так, як хоче суспільство, а буде так, як хочу я. От у цьому серйозна проблема і серйозна помилка президента. Він вважає, що він може приймати рішення, не порадившись з українською громадою. Все, що він хоче, можна робити. Ні, я вважаю, що потрібно радитися.

Зрештою, він не хотів нікуди йти. Немає питань. Комуністи пропонували референдум. Так давай проведемо референдум. Ми ж знаємо, які будуть результати референдуму, якщо до нього об'єктивно поставитися. Не на користь комуністів. Тоді виходить не користь Януковича.

У чому проблема Януковича? Він не хотів і не хоче ні ЄС, ні Росію.

– Він хоче тут царювати самотійно.

– Він хоче просто царювати. От у чому вся проблема Януковича. Це його стратегічна помилка.

Насправді чому я до останнього дня казав, що Віктор Федорович підпише угоду? Я хотів (це таки буде прагматично стосовно нього), що він дослухається до людей, які йому говорять: не роби помилки, у тебе є стовідсотковий шанс бути реальним кандидатом у президенти 2015 року. Він сьогодні ці шанси сам перекреслив, тому що він хоче приймати рішення особисто.

Якщо Ви кажете про депутатів, то він спочатку депутатів зігнув в одну сторону, показати, що так, ми за євроінтеграцію, а потім в один час пішов у Брюссель і сказав, що йому потрібно 160 мільярдів. Так що, потрібно ще мільйон вивести людей на Майдан, щоб сказати йому, що йому вже не потрібно 160 мільярдів доларів?

- Я абсолютно погоджуюся з цією точкою зору, що люди можуть нікуди з Майдану не дітися. А дінуться, так прийдуть ще. Бо я вважаю, що ми свідки реального історичного процесу. Процесу зміни народних настроїв стосовно влади. І цей процес незупинний, він взагалі глобальний тут, в Україні. Це просто вже відбулося.

Але мені цікаво, що більшість політиків цього не бачать. Вони продовжують мислити – і в опозиційних колах, тим більше у владі – отими технологічними категоріями. Вони розуміють: Петя перестане фінансувати – все розійдеться. Або не буде грошей на Майдан – їх не буде тут .

Мені цікаво, що Ви як політик і як людина, яка має величезний вплив в одному з регіонів України, якимось чином приходите до тих висновків, до яких вони не приходять. Мені цікаво: як?

– Сьогодні ні від Петі, ні від Васі, ні від Віктора не залежить питання, бути Майдану чи не бути. Все-таки українське суспільство, дякуючи Богу, визріло для того, щоб змінити ситуацію в країні на краще. І це є найбільший капітал.

І вже не проблема, як думають депутати або політики з опозиції, які хочуть на цьому сегменті, на цьому великому багатстві розуміння простих людей про те, що потрібно робити зміни і не давати владі над собою знущатися, щоб також опозиційні лідери хотіли б мати при цьому певний капітал.

А з другого боку, такі політики, як Азаров, та й що гріха таїти, зрештою я розчарувався і в поведінці, я не думав, що настільки буде непродумана політика Януковича, щоб не поррахувати хоча б півроку, думають, що так можна знущатися над народом і можна приймати рішення.

Отут постоять на Банковій, на Інститутській і підуть. Ні, цього не відбудеться. І дуже шкода, що влада свої вигоди від цього шукає, а опозиція сьогодні повинна зробити висновок з дій влади і зробити одне рішення. Є в нас сьогодні три кандидати в президенти. Я думаю, що добре буде, якщо прямо сьогодні приймуть рішення про те, що сьогодні відповідальність за ситуацію від Майдану, від опозиції, від українського народу в переговорному процесі повинна бути одна людина від опозиції.

Ви уявляєте, що ми розмовляємо зараз, а після обіду таке рішення прийняли, і два опозиціонери підтримують все ж таки одного, який буде відповідальний за цей процес, що буде відбуватися кожну хвилину, кожну годину, кожен день на Майдані, на переговорах з Януковичем, на переговорах з ЄС, із Заходом, зі Сходом, як нам далі жити. Уявляєте, це серйозне рішення технологічне, з точки зору того, як нам рухатися далі. Неможливо, щоб у нас 10 чоловік відповідали за ситуацію в державі від опозиції.

– А я Вам скажу чесно, що тут я можу не погодитися. Тому що в революційних ситуаціях бувають різні форми. І в мене є чітке розуміння того, що реально революційні ситуації приходять до висновку, коли є узгодження інтересів.

Є Жовтнева революція з одним вождем і є Велика французька революція з директорією. І директори були більш успішними. Хто був лідер, вождем французів? Знаєте ім'я лідера Французької революції? Його немає. Там три чи чотири особи. Але ця революція привела до реальних соціальних змін і зрушень. А у Великій жовтневій революції був вождь, тому це і стало диктатурою.

Коли з'являється в такій ситуації вождь, то це призводить не до демократії, а до диктатури. На мою думку.

– Давайте зійдемося на тому, що і в мене логіка, і у Вас логіка. Ми не будемо на цьому зупинятися. Але нам потрібно рухатися.

– Тут я погоджуюся. Те, що Ви говорите, абсолютно як і те, що я говорю, має право на життя. Однак зараз це не головне. А зараз головне, щоб люди бачили, що вони здатні разом щось змінити в країні.

– Люди.

– Люди. Тут теж, до речі, є важливий момент, який можна обговорити.

Я помітив учора чи позавчора, що соціальний склад Майдану змінився. Дуже багато людей з провінції, дуже багато людей з маленьких українських містечок. І це не поодинокий мій висновок. Тільки для багатьох моїх колег поява цих людей – це поразка. А для мене – ні. Для мене навпаки. Це гарантія того, що народ зацікавлений. Тому що люди з маленьких містечок ніколи-ніколи не приїздили. Ви ж знаєте.

– Для Москви Київ – також провінція і вся Україна. Так?

– Очевидно.

– Але поряд з тим ми показуємо клас, що ми хочемо жити по-іншому, ми хочемо жити на багато вищому рівні. І тому, коли багато людей, політики, інтелігенція у тому числі говорять про те, що провінція не приймає рішень, не вирішує, то мені дуже приємно чути від вас, що саме від провінції залежить, яка Україна буде завтра.

– Мені здається, що саме тому, що завжди Майдани були Майданами великих міст – це і була завжди боротьба між політичними угруповуваннями. А зараз це реальна присутність людей.

– Це чудово! Ми ростемо з вами. Це є також перспектива на успіх.

– Тут є питання досить важливе, як будуть складатися стосунки між заходом і центром, з одного боку, зі сходом – з іншого. Тому що людей зі сходу досить небагато. Це теж правда. І на сході зовсім інші настрої, ніж в західних і центральних областях. Це теж факт. І тут його потрібно осмислити, зрозуміти, як діяти опозиції з тим електоратом, який завжди вважається ядром для Партії регіонів.

Мені написала людина з Луганська: «Вони тут дістали нас більше, ніж вас. І люди не хочуть ні над ким головувати. Так звані «лідери сходу» – це мальовані вибори. Ви краще мене знаєте.». Але цього розуміння немає.

– Вони також змінюються. Бо ніколи у нас не було більше за 50% по Україні бажаючих бути в ЄС, якщо б сьогодні не змінилася ситуація на сході і на півдні України. Ми чудово це розуміємо. Вся країна змінюється.

Просто для деякого це шок. Ніхто ж не думав, що... Ющенко ж агітував за те, щоб йти до ЄС. І ми зупинилися на 40-45% і не могли рухатися. А тут пан Янукович таку провів титанічну «агітацію» за те, щоб бути окремим королівством з центром у Європі, щоб весь народ захотів як на сході, на півдні, саме собою у центрі і на заході бути все-таки складовою європейських цінностей. Він провів велику роботу. І за це йому велика подяка.

– Закарпатська область завжди була одним з тих регіонів, які були готові голосувати за владу. Зараз настрої змінюються там, на Вашу думку?

– В принципі за владу не голосувала Закарпатська область і в 2004 році.

– У 2004-у – так. А от в 2010-у?

– І в 2010-у так само Тимошенко перемогла на виборах в Закарпатті. Я не знаю, до чого Ви це сказали.

– Там у порівняння з іншими західними областями величезна кількість людей була у Партії регіонів. Правда?

– Навіть у порівнянні з іншими західними областями. Закарпаття завжди голосує, з невеликою перевагою опозиція завжди перемагає. Але також є велика кількість голосів і за владу. Але опозиція завжди перемагає.

– От чому я й кажу. Через що мені важливо зрозуміти, як змінюються настрої, тим більше зараз.

– Парадокс знаєте у чому? Парадокс у тому, що сама велика в нас меншина на Закарпатті – угорці. От вони чітко голосували всі за Януковича або за Партію регіонів в 2011 році на виборах. Все ж таки з 180 тисячі угорців, якщо приходить 60-70 тисяч голосувати на вибори, вони дружньо голосують, от тут якраз цей крен...

– Може змінити їхні настрої. Тому що вони, очевидно, і європейськи налаштовані.

– Не змінює настрої з точки зору голосування. Але з точки зору поступу України однозначно, що вони всі хочуть, щоб ми були в ЄС. І тут вже зовсім розклад на користь того, про що ми з Вами говорили.

– Що може бути найближчими днями? Президент Квасневський говорив про те, що 48 годин. Чому це так?

– Перш за все Квасневський розуміє, що ресурси завжди мають певний запас міцності. Думаю, що він помиляється. У нас є набагато більше часу для того, щоб прийняти рішення. Але скоріш за все не в Україні, а в Януковича є 48 годин для того, щоб прийняти рішення, які підуть, які розрядять ситуацію, створену ним самим під час розгону Майдану. Не в Україні є 48 годин, а в Януковича є 48 годин.

– Ви погоджуєтесь з тим, що якщо рішення не будуть прийматися, і опозиційні лідери не зможуть якось задовольнити настрої людей, що зібралися на Майдані, то ситуація на Майдані, ситуація взагалі у суспільстві буде радикалізуватися?

– Однозначно. Тому я ще раз повторююсь. Перефразовуючи позицію Квасневського, що в Україні є 48 годин, у президента є 48 годин для того, щоб прийняти рішення.

А рішення дуже прості. Вони вже на поверхні. І про це все розумні люди говорять як в межах країни, так і за межами країни. Готовність підписати асоціацію до кінця року і готовність до суботи відправити у відставку та створити уряд національної довіри, який дасть можливість зняти напругу у суспільстві. От це перші два кроки, які вкрай необхідні для України.

– Але Майдан після цього не розійдеться. Будуть вимагати відставки президента.

– Я думаю, що Майдан після цього розійдеться, тому що для цього року прийняття таких світоглядних речей, особливо з питання підписання асоціації, який визначає курс України на сотні, тисячі років вперед, я вважаю, що це задовольнить українське суспільство.

– А от ідея багатьох українських політиків, те, що треба повертатися до парламентської республіки, бо вона є гарантією балансу сил у суспільстві, може зараз пройти?

– Вона зможе об'єднати як опозицію, так і владу. Бо і влада зрозуміла, що не такі вони сильні, і що їхні ноги вже на ніжних ніжках. І їх це також влаштує. І скоріш за все, що тут буде консенсус.

– Але як досягти цього консенсусу, коли Партія регіонів не готова навіть сприймати всерйоз?

– Сьогодні Партія регіонів так само буде ратувати за парламентську республіку, як і комуністи, в принципі як і вся українська громада. Бачать, що це демократичний спосіб управління державою. Дієвий, правильний і далекоглядний.

– А на чому базується Ваша впевненість, що Партія регіонів буде з цим погоджуватися?

– Тому що в неконституційний спосіб змінили Конституцію.

– Тут, звичайно. Але вони з цим живуть два роки.

– Але зараз вони побачили, що тільки одна помилка президента по розгону Майдану, до чого привела одна помилка президента. Збурила все українське суспільство! Була би парламентська республіка, то від президента стільки не залежало б, як сьогодні. Хіба ціна

питання Януковича або любого президента, щоб так збурити суспільство, співвідносна всьому суспільству? Ні!

– Якщо говорити про уряд національної безпеки, національного порятунку, то він в будь-якому разі має проводити болючі економічні реформи. Фактично в такий уряд мають прийти люди, які будуть готові пожертвувати своєю кар'єрою.

Ви знаєте людей в Україні, які готові жертвувати своєю кар'єрою, як Бальцерович у Польщі?

– Тисячі таких людей. І я не сумніваюся, що такі люди є не тільки в Партії регіонів, якщо їм дати повноваження. Такі люди є в усіх парламентських фракціях, які сьогодні в парламенті працюють. Такі люди є поза парламентом. І я не сумніваюся, що переважна більшість порядних і чесних політиків, технократів готові піти на посаду заради того, щоб «спалити» себе, але щоб Україна рухалася семимильними кроками до тих стандартів, які сьогодні існують в Європі.

– А Ви погодилися б піти в такий кабінет, знаючи апріорі, що Вас більше ніколи нікуди не оберуть, що Ваша політична кар'єра закінчується завтра?

– Двома руками! І щоб так само Україна завтра жила, як після того, коли зробив ці реформи Бальцерович. З радістю!

– От, бачите! Мені здається, що це питання браку відповідальності для багатьох наших політичних діячів є сьогодні тим, що стримує розвиток ситуації у нормальному річищі. У цьому проблема.

– Ти повинен бути одним патроном для своєї громади. Якщо ти вистрелиш правильно, я вважаю, що ти зробив хорошу річ, живучи на цій землі.

– Як Ви вважаєте, комунікація між політичною елітою і людьми на Майдані сьогодні? Чи все ж таки треба робити щось, щоб вона стала більш функціональною?

– Це тільки час все вирішить. Я не говорю про місяці, я говорю про дні.

Скоріш за все, що і опозиція, і громадськість докладуть максимум зусиль для того, щоб пік прийняття рішень припав на суботу у неділю, щоб ми почали виходити з того крену, в якому ми з вами разом опинилися.

Саме собою слово за президентом. Але однозначно Майдан, українське суспільство змушене і ми змусимо президента підштовхнути до того, щоб він ці рішення, які необхідні для прийняття консенсусу, прийняв у суботу-неділю. У нас немає другого шляху. До кінця тижня прийняти два головні рішення. Ми про це з Вами говорили.

– Так, новий уряд і готовність підписання.

– Нас чекають. Ти заяви українській громаді, ти заяви, будь ласка, Брюсселю, ти заяви Заходу про те, що ти готовий підписувати. І ми повинні ці два питання вирішити до кінця тижня.